

ភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជប៉ុន (JICA)

ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧតុនិយម

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ការសិក្សាស្តីអំពី

ការស្តារ និង ស្ថាបនា លើប្រព័ន្ធនូតប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្ម

ក្នុង

តំបន់រោងចក្រស្ពាន ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

គំរោងផែនការណែនាំ

សំរាប់

ការស្តារ និង ស្ថាបនា លើប្រព័ន្ធនូតប្រព័ន្ធស្រោចស្រព

ក្នុង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ទំព័រ ទំព័រ ២០០២

នីប៉ូងកូរេ កូ លីមីតធីត

ចូកុង កូ លីមីតធីត

ប៉ាសកូ និងទីវណាស្យូណាល់ស៊ីន

A	F	A
J		R
02 - 18		

**ការសិក្សាស្តីអំពីការស្តារ និង ស្ថាបនាឡើងវិញ
នូវប្រព័ន្ធថវិកាប្រកួតប្រជែង**

**ក្នុង
តំបន់អាទិភាពស្ថាគរ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

ផែនការគោលការណ៍ណែនាំ

សំរាប់

ការស្តារ និង សាងសង់ឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធស្រោចស្រព

ក្នុង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

មាតិកា

	<u>ទំព័រ</u>
ជំពូក 1	
សេចក្តីផ្តើម	1-1
1.1 លក្ខណៈទូទៅ	1-1
1.2 ទិសដៅនៃគោលការណ៍ណែនាំ	1-2
1.3 សមាសភាពរបស់គោលការណ៍ណែនាំ	1-2
ផ្នែក 1 ការរៀបចំ ចាស់ស្ទង់ និង ការស្រាវជ្រាវ	
ជំពូក 2	
ទំនាក់ទំនងរបស់តំបន់	2-1
2.1 ដំណើរការផែនការ និង ការគ្រោង	2-1
2.1.1 ដំណាក់កាលការងារគ្រោង	2-1
2.1.2 ដំណាក់កាលវាស់ស្ទង់ និង ការអង្កេត	2-1
2.1.3 ដំណាក់កាលនៃការធ្វើផែនការ និង គ្រោងប្លង់	2-2
2.2 ការងារជំនាញ និង ពេលវេលាដែលត្រូវការ	2-2
2.2.1 ការងារជំនាញ និង ការបង្កើត	2-2
2.2.2 ពេលវេលាដែលត្រូវការ	2-3

2.3	អត្តសញ្ញាណកម្មរបស់គំរោង	2-5
2.4	ការបង្ហាញ និង ផ្តល់អាទិភាព.....	2-6
2.4.1	ការកំណត់ប្រភេទតាមផ្ទៃដីស្រោចស្រព	2-6
2.4.2	មុខងារចូប្បន្ត	2-6
2.4.3	ការបញ្ជាក់ទីតាំងការដ្ឋាន	2-6
2.4.4	ការផ្តល់អាទិភាពនៅថ្នាក់ខេត្ត	2-7
2.4.5	ការជ្រើសរើសនៅថ្នាក់កណ្តាល	2-7
2.5	គំរូវិធានការ និង ព័ត៌មាន	2-8
ចំណុច 3	សេចក្តីសង្ខេប	3-1
3.1	លក្ខណៈទូទៅ	3-1
3.2	សេដ្ឋកិច្ចតំបន់ និង ស្ថានភាពសង្គម	3-1
3.2.1	ថ្នាក់ជាតិ និង ថ្នាក់ខេត្ត	3-1
3.2.2	ថ្នាក់ស្រុក និង ថ្នាក់ឃុំ	3-2
3.2.3	ថ្នាក់ភូមិ	3-2
3.3	ការស្ថាបនាស្នង់លំអិត	3-3
3.3.1	ការស្ថាបនាស្នង់តាមឃុំ	3-3
3.3.2	ស្ថាបនាស្នង់ចំនួនគ្រួសារកសិករ	3-3
3.4	ការចងក្រងទិន្នន័យ	3-4
ចំណុច 4	កសិកម្ម	4-1
4.1	ទិន្នន័យ និង ព័ត៌មានដែលត្រូវការ	4-1
4.2	ដីដាំដុះ និង ទំហំដីធ្លី	4-2
4.2.1	ក្រុមដី និង ដីដាំដុះ	4-2
4.2.2	ដីដែលអាចដាំដំណាំបាន	4-3
4.2.3	ការប្រើប្រាស់ដី	4-4
4.2.4	សិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី និង ទំហំដីកាន់កាប់	4-4
4.3	ការអនុវត្តន៍ការដាំដុះ	4-5
4.3.1	គំរូនៃការដាំដុះ និង ផលិតកម្ម	4-5
4.3.2	ទុនចំណាយកសិកម្ម	4-6

4.3.3	អនុវត្តន៍ការដាំដុះ	4-6
4.3.4	បសុសត្វ	4-6
4.4	សេវាកម្មផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម	4-7
4.5	ក្រោយពេលការច្រូតកាត់ និង ទីផ្សារ	4-7
4.5.1	ក្រោយពេលការច្រូតកាត់	4-7
4.5.2	ទីផ្សារ.....	4-8
4.6	សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម	4-8
4.6.1	ថវិកាដំណាំ	4-8
4.6.2	សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ	4-9
ជំពូក 5	ផលលាភស្រូវ	5-1
5.1	ទិន្នន័យ និង ព័ត៌មានដែលត្រូវការ	5-1
5.2	ការប្រមូល និង ចងក្រងទិន្នន័យដែលមានស្រាប់.....	5-2
5.2.1	ទឹកភ្លៀង	5-2
5.2.2	ធារទឹកទន្លេ និង ទិន្នន័យវាស់ទឹកទន្លេ	5-4
5.2.3	ទិន្នន័យឧតុនិយម	5-6
5.2.4	កករ	5-6
5.3	ការវាស់វែង និង ការអង្កេត.....	5-7
5.3.1	ទឹកភ្លៀង	5-7
5.3.2	ការវាស់ទឹកទន្លេ	5-8
5.3.3	ការវាស់ធារទឹក	5-10
5.3.4	គុណភាពទឹក	5-12
5.3.5	បន្ទុកកករ	5-14
ជំពូក 6	កូដលាភស្រូវ និង មេកានិកដី	6-1
6.1	ទិន្នន័យ និង ព័ត៌មានដែលត្រូវការ	6-1
6.1.1	ផែនទី	6-1
6.1.2	របាយការណ៍	6-1
6.1.3	ការវាស់ស្ទង់ស្រាវជ្រាវ	6-1
6.1.4	ការស្រាវជ្រាវមេកានិកដី	6-1

6.2	ការខ្វះខាត និង ការធ្វើសំណាកដី	6-2
6.2.1	ទឹកដៅ និង ទម្រង់ការ	6-2
6.2.2	សំណាកដី	6-2
6.2.3	ការចងក្រងទិន្នន័យ	6-3
6.2.4	ការពិសោធន៍មេកានិកដី	6-3
ជំពូក 7	ការស្រោចស្រព និង ការដោះទឹក	7-1
7.1	តម្រូវការទិន្នន័យ និង ព័ត៌មាន	7-1
7.2	ការវាស់ស្ទង់ និង ធ្វើផែនទី	7-2
7.2.1	ផែនទីសំរាប់ផែនការ និង ការគ្រោង	7-2
7.2.2	វិធានផែនទីសំរាប់ផែនទីធំ	7-2
7.2.3	ការងារវាស់ស្ទង់	7-2
7.3	ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និង ដោះទឹកដែលមានស្រាប់.....	7-4
7.3.1	របាយការណ៍គ្រោង និង គំនូរច្បង	7-4
7.3.2	ច្បងគំនូរសំរាប់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និង ដោះទឹកដែលមានស្រាប់	7-4
7.4	ការប្រើប្រាស់ទឹកបច្ចុប្បន្ន	7-5
7.4.1	ផ្ទៃដីស្រោចស្រព	7-5
7.4.2	ការចែកចាយទឹកបច្ចុប្បន្ន	7-5
7.5	ប្រតិបត្តិការ និង ការថែទាំ	7-5
7.5.1	អង្គការសំរាប់ប្រតិបត្តិការ និង ការថែទាំ	7-5
7.5.2	សេចក្តីបញ្ជាក់ពីសកម្មភាពរបស់ O&M នៅក្នុងតំបន់គំរោង	7-6
7.5.3	សេចក្តីបញ្ជាក់ពីសកម្មភាពរបស់ O&M នៅក្នុងទីជិតខាងតំបន់គំរោង.....	7-6
7.6	ការវាស់ស្ទង់បញ្ជីសារពើភ័ណ្ណ សំណង់ប្រើប្រាស់ ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	7-6
7.6.1	លក្ខណៈទូទៅ	7-6
7.6.2	ការវាស់ស្ទង់បញ្ជីសារពើភ័ណ្ណនៃប្រឡាយទឹក	7-6
7.6.3	ការវាស់ស្ទង់សារពើភ័ណ្ណ ផ្លូវថ្នល់ / ទំនប់	7-8
7.6.4	ការវាស់ស្ទង់បញ្ជីសារពើភ័ណ្ណសំណង់.....	7-10
ជំពូក 8	ធានា	8-1
8.1	រដ្ឋបាលសាធារណៈ	8-1

8.2	សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក (ស.ក.ប.ទ)	8-3
8.2.1	នយោបាយរដ្ឋាភិបាល	8-3
8.2.2	ការប្រជុំស្តាប់មតិសាធារណៈជាមួយអ្នកទទួលបានផលប្រយោជន៍	8-3
8.2.3	សកម្មភាពរបស់ ស.ក.ប.ទ ដែលមានស្រាប់ចំពោះតំបន់ជិតខាង	8-4
8.3	ក្រុមកសិករ និង សហគមន៍មូលដ្ឋាន	8-5
8.4	កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ដីខ្សែទៀត និង តំរោង	8-5
ជំពូក 9	បរិស្ថាន	9-1
9.1	លក្ខណៈទូទៅ	9-1
9.2	បែបបទផ្លូវការ EIA របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (RGC).....	9-1
9.2.1	ច្បាប់ស្តីពីការការពារបរិស្ថាន និង ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ	9-1
9.2.2	បែបបទផ្លូវការ EIA	9-1
9.3	អត្តសញ្ញាណកម្មនៃលក្ខណៈសំខាន់របស់បរិស្ថាន.....	9-3
9.4	ការស្រាវជ្រាវវិជ្ជាភាពបរិស្ថាន	9-4
ផ្នែក 2 ផែនការ និង ការរៀបចំ		
ជំពូក 10	គំនិតមូលដ្ឋាន និង គោលបំណង	10-1
10.1	គំនិតមូលដ្ឋាន	10-1
10.1.1	ការអភិវឌ្ឍន៍គំរូ.....	10-1
10.1.2	ដំណាក់កាលអភិវឌ្ឍន៍	10-2
10.1.3	កំរិតកំណត់របស់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	10-4
10.2	គោលបំណង	10-4
10.2.1	គោលបំណងនៃការចូលរួម	10-4
10.2.2	ភាពដែលអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន និង ភាពដែលអាចទុកចិត្តបាន	10-5
10.2.3	ការថែទាំ និង ការកែលម្អអរមុខងារដើម	10-5
ជំពូក 11	ធនធានទឹក	11-1
11.1	ភាពអាចរកបាននៃទឹក	11-1
11.2	ទឹកជំនន់	11-3
11.3	គុណភាពទឹក	11-12

ជំពូក 12	កសិកម្ម	12-1
12.1	ដំណើរការផែនការលើកម្មវិធីស្រោចស្រពកសិកម្ម	12-1
12.2	ការជ្រើសរើសដំណាំគោលដៅ	12-2
12.3	ការរៀបចំគំរូដាំដុះដែលបានស្នើ	12-3
12.4	ការប៉ាន់ស្មានទិន្នផលគោលដៅ	12-3
12.5	ការវិភាគថវិកាកសិផល	12-4
12.6	ការត្រួតពិនិត្យទុនចំណាយ និង កំលាំងពលកម្មដែលត្រូវការ	12-4
12.7	ផលិតកម្មដំណាំដែលប្រមើលទុក និង ប្រាក់ចំណេញសុទ្ធ	12-5
12.7.1	ផលិតកម្មដំណាំដែលរំពឹងទុក	12-5
12.7.2	ការវិភាគសន្តិសុខស្បៀង	12-5
12.7.3	ប្រាក់ចំណេញហិរញ្ញវត្ថុស្រោចស្រព	12-6
12.7.4	ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ	12-6
12.8	ផែនការកែច្នៃកសិផលក្រោយពេលច្រូតកាត់ និង ទីផ្សារ	12-6
12.9	ការត្រួតពិនិត្យ និង ការវាយតម្លៃផែនការ	12-7
ជំពូក 13	ការស្រោចស្រព និង បោះទឹក	13-1
13.1	ការពិនិត្យមើលគំនិតគ្រោងនៃប្រព័ន្ធដែលមានស្រាប់	13-1
13.1.1	ការពិនិត្យមើលប្រវត្តិគំរោង.....	13-1
13.1.2	ការពិចារណាពិសេសលើប្រព័ន្ធដែលមានស្រាប់.....	13-1
13.2	កំរិតគោលដៅនៃការស្តារ និង ជួសជុលឡើងវិញ	13-2
13.2.1	ផែនការស្រោចស្រព	13-3
13.2.2	សំណង់សំរាប់ស្រោចស្រព	13-3
13.2.3	សំណង់ដោះទឹក	13-7
13.2.4	ការទទួលខុសត្រូវ.....	13-8
13.3	ការខិតខំនៃផែនការប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	13-9
13.4	តម្រូវការទឹកស្រោចស្រព	13-10
13.4.1	ការអនុវត្តប្រព័ន្ធទីវាល	13-10
13.4.2	តម្រូវការទឹកស្រោចស្រពសុទ្ធ	13-12
13.4.3	តម្រូវការទឹកស្រោចស្រពមិនសមរម្យ	13-19

13.4.4	តំរូវការគណនានៃតំរូវការទឹកស្រោចស្រព	13-19
13.5	គុណភាពទឹក ~ ប្រតិបត្តិការអាងទឹក.....	13-19
13.5.1	ការលើកឱ្យខ្ពស់នៃអាងស្តុកទឹក	13-20
13.5.2	លក្ខខណ្ឌនៃការគណនា	13-21
13.5.3	តំរូវការគណនា.....	13-22
13.6	ផែនការប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	13-22
13.6.1	ការបង្កើតឡើងនៃប្រព័ន្ធស្រោចស្រព.....	13-22
13.6.2	ប្រព័ន្ធបង្ហូរទឹក.....	13-23
13.6.3	ការឆ្ពោះទៅ និង ប្រព័ន្ធបែងចែកទឹក	13-24
13.6.4	ការសំរេចចិត្តពិតប្រាកដនៃផ្ទៃដីស្រោចស្រព.....	13-26
13.6.5	ដ្យាក្រាមការស្រោចស្រព.....	13-27
13.6.6	ការគ្រោងដំបូងនៃប្រព័ន្ធប្រឡាយ	13-28
13.7	ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពនៃតំបន់អាងខ្នាតតូច	13-31
13.7.1	ស្ថានភាពទូទៅ.....	13-31
13.7.2	តំរោងផែនការ.....	13-31
13.7.3	ការកំណត់នូវខ្នាតប្រវែង.....	13-33
13.8	ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដែលប្រើប្រាស់ស្រះទឹក.....	13-34
13.8.1	លក្ខណៈទូទៅ.....	13-34
13.8.2	ផែនការ.....	13-35
13.9	ប្រព័ន្ធដោះទឹក	13-36
13.9.1	លក្ខណៈទូទៅ.....	13-36
13.9.2	តំរូវការប្រព័ន្ធដោះទឹក.....	13-36
13.10	ការប៉ាន់ស្មានតំលៃ.....	13-37
ជំពូក 14	គំរោងកម្មវិធីទ្រទ្រង់	14-1
14.1	ផែនការកម្មវិធីទ្រទ្រង់	14-1
14.2	សេវាផ្សព្វផ្សាយ.....	14-2
14.3	គណនា.....	14-4
ជំពូក 15	សេចក្តីសង្ខេបស្រ្តីប្រើប្រាស់ទឹក (ស.ក.ប.ទ)	15-1

15.1	ច្បាប់ និង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ	15-1
15.2	រចនាសម្ព័ន្ធរបស់សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក	15-3
15.3	ការបង្កើតសហគមន៍ប្រើប្រាស់ទឹក	15-4
15.3.1	លក្ខណៈទូទៅ	15-4
15.3.2	សារៈប្រយោជន៍នៃសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក	15-5
15.3.3	ការបង្កើតសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក (FWUC).....	15-5
15.4	ថ្លៃសេវាស្រោចស្រព (ISF)	15-8
15.5	ការបណ្តុះបណ្តាលដល់ ស.ក.ប.ទ	15-9
15.5.1	ការផ្ទេរការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	15-9
15.5.2	ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស	15-9
15.5.3	ការបណ្តុះបណ្តាល ក.ក.ប.ទ និង ស.ក.ប.ទ	15-10
15.5.4	ការបណ្តុះបណ្តាលនៅស្រែ	15-10
ជំពូក 16	ការប្រតិបត្តិ និង ការថែទាំ	16-1
16.1	ការប្រតិបត្តិ	16-1
16.1.1	ការរៀបចំតារាងពេលនៃការស្រោចស្រព	16-1
16.1.2	ការប្រតិបត្តិសំណង់	16-2
16.2	ការថែទាំ	16-5
16.2.1	ការទទួលខុសត្រូវ	16-5
16.2.2	ការថែទាំគំរោងស្រោចស្រពខ្នាតធំ ឬ មធ្យម.....	16-5
16.2.3	ការថែទាំគំរោងស្រោចស្រពខ្នាតតូច ឬ តូចបំផុត	16-7
ជំពូក 17	ការប៉ាន់ស្មានបរិស្ថាន	17-1
17.1	ការត្រួតពិនិត្យដំបូងលើបរិស្ថាន	17-1
17.1.1	លក្ខណៈទូទៅ	17-1
17.1.2	ការពិពណ៌នា និង ការជ្រើសរើសគំរោង	17-1
17.1.3	ការពិពណ៌នាអំពីការដ្ឋាន	17-1
17.1.4	ការវាយតម្លៃដំបូង	17-2
17.2	ការប៉ាន់ស្មានការប៉ះពាល់បរិស្ថាន	17-3
17.2.1	ការស្រាវជ្រាវលម្អិត	17-3

17.2.2	ការព្យាករណ៍ការប៉ះពាល់ និង ការប៉ាន់ស្មាន	17-3
17.3	កម្មវិធីអភិរក្សបរិស្ថាន	17-4
17.4	ការអនុវត្តន៍របស់កម្មវិធីអភិរក្សបរិស្ថាន	17-5
ជំពូក 18	ការវាយតម្លៃតំរោង	18-1
18.1	ស្ថានភាពទូទៅ.....	18-1
18.2	ការប៉ាន់ស្មានតំលៃ.....	18-2
18.2.1	តំលៃហិរញ្ញវត្ថុនៅលើកសិដ្ឋាន.....	18-2
18.2.2	តំលៃសេដ្ឋកិច្ចនៅលើកសិដ្ឋាន.....	18-2
18.3	ការវាយតំលៃនៃសេដ្ឋកិច្ច	18-4
18.3.1	ហិរញ្ញ-ថវិការដ្ឋាន និង ការបង្កើននូវកិច្ចផលិតផលសុទ្ធសាធ (PNV).....	18-4
18.3.2	ភាពជាអវិជ្ជមាននៃផលប្រយោជន៍.....	18-5
18.3.3	ការប៉ាន់ស្មានតំលៃសេដ្ឋកិច្ច	18-6
18.3.4	ការវាយតំលៃទៅលើសេដ្ឋកិច្ច	18-6
18.4	ការវាយតំលៃហិរញ្ញវត្ថុ.....	18-7
18.4.1	ការវិភាគថវិកាសំរាប់កសិដ្ឋាន.....	18-7
18.4.2	បរិមាណនៃការចំណាយសំរាប់តំលៃប្រតិបត្តិការ និង ការជួសជុលថែរក្សា.....	18-7
18.4.3	ការកំណត់នូវហិរញ្ញវត្ថុនៃការបង្កើតឡើងនូវប្រតិបត្តិការ និង ការថែទាំ.....	18-8
ជំពូក 19	គោលបំណងនៃថែទាំការចូលរួម	19-1
19.1	លក្ខណៈទូទៅ	19-1
19.2	ការវាយតំលៃជនបទរហ័ស	19-2
19.3	ការវាយតំលៃការចូលរួមជនបទ និង ការប្រជុំស្តាប់មតិសាធារណៈ	19-5
19.4	គោលបំណងនៃការចូលរួមផ្សេងៗ	19-5

បញ្ជីតារាង

		ទំព័រ
តារាង 4.1	លក្ខណៈទូទៅរបស់ក្រុមដី.....	T-1
តារាង 4.2	ថវិកាដំណាំនាស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន	T-2
តារាង 5.1	កំណត់ត្រាទឹកភ្លៀងប្រចាំថ្ងៃ	T-3

តារាង 5.2	កំណត់ត្រាទឹកភ្លៀងប្រចាំខែ	T-4
តារាង 5.3	លទ្ធផលពិសោធនៃការវិភាគគុណភាពទឹក	T-5
តារាង 6.1	ទឹកឆ្នែង និង ចំនួននៃសំណាកដី	T-6
តារាង 7.1	បញ្ជីទិន្នន័យអំពីការវាស់ស្ទង់បញ្ជីសារពើភ័ណ្ណប្រឡាយទឹក	T-7
តារាង 8.1	កំណត់ហេតុប្រជុំ	T-8
តារាង 11.1	ស្តង់ដារគុណភាពទឹក	T-9
តារាង 12.1	ចំនុចត្រួតពិនិត្យសំរាប់ការជ្រើសរើសដំណាំគោលដៅ	T-10
តារាង 12.2	សំណាកនៃការជ្រើសរើសដំណាំគោលដៅ	T-11
តារាង 12.3	សំណាកថវិកាដំណាំ	T-12
តារាង 12.4	សំណាកអំពីការគណនាសំភារៈដែលត្រូវការ	T-13
តារាង 12.5	សំណាកការត្រួតពិនិត្យតុល្យភាពកំលាំងពលកម្ម	T-14
តារាង 12.6	ផលិតកម្មដំណាំដែលប្រមើលទុក.....	T-15
តារាង 12.7	សំណាកតំលៃផលិតកម្ម និង កំណើនប្រាក់ចំណេញ.....	T-16
តារាង 13.1	កំរិតស្តង់ដារកំណត់នូវការកែលំអឡើងវិញ និង ការសាងសង់ឡើងវិញនៃប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និង ដោះទឹក.....	T-17
តារាង 13.2	សំណាកនៃការគណនាតំរូវការទឹកស្រោចស្រព.....	T-19
តារាង 13.3	សំណាកការគណនាតុល្យភាពទឹក.....	T-20
តារាង 16.1	ការថែរក្សានូវសំណង់ស្រោចស្រពដែលពាក់ព័ន្ធ.....	T-21
តារាង 17.1	សំណាកនៃការពិពណ៌នាគំរោង និង ការជ្រើសរើស	T-22
តារាង 17.2	ការពិពណ៌នាសង្ខេបនៃការដ្ឋាន	T-24
តារាង 17.3	ការវាយតំលៃដំបូង (បញ្ហាសង្គម)	T-26
តារាង 17.4	គោលបំណង និង សំណាករបស់វិធានការណ៍សំរាល	T-28
តារាង 18.1	ការប៉ាន់ស្មានស្តង់ដារកត្តាផ្លាស់ប្តូរ	T-30
តារាង 18.2	តំលៃប៉ាន់ស្មានសេដ្ឋកិច្ចសំរាប់ពាណិជ្ជកម្មទំនិញ	T-31
តារាង 18.3	ប៉ាន់ស្មានកត្តាផ្ទៃឈ្នួល	T-32
តារាង 18.4	ថវិកាសេដ្ឋកិច្ចដំណាំបច្ចុប្បន្ន	T-33
តារាង 18.5	តំលៃសេដ្ឋកិច្ចវិនិយោគទុន	T-35
តារាង 18.6	តំលៃសេដ្ឋកិច្ច O&M ប្រចាំឆ្នាំ	T-35

តារាង 18.7	តំលៃសេដ្ឋកិច្ចសំរាប់ការផ្លាស់ប្តូរ	T-35
តារាង 18.8	តំលៃសេដ្ឋកិច្ច និង ប្រាក់ចំណេញ	T-36
តារាង 18.9	ការប៉ាន់ស្មានសេដ្ឋកិច្ចកសិដ្ឋាន (ថវិកាកសិដ្ឋាន) កសិករទំហំមធ្យម (0.8 ហិ.ត)	T-37
តារាង 19.1	សំណាករបស់របាយការណ៍លទ្ធផល RRA	T-38
តារាង 19.2	គំរូគំរោងការគ្រោងម៉ាទ្រិក (PDM) (Typical Project Design Matrix)	T-42

មត្រីបត្រ

	<u>ទំព័រ</u>	
រូបភាព 2.1	ដ្យាក្រាមវិបូរបស់គំរោងស្តារ និងសាងសង់ឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	F-1
រូបភាព 2.2	ការជ្រើសរើស និងការផ្តល់អាទិភាពរបស់គំរោងដែលស្នើសុំ	F-2
រូបភាព 3.1	ការប្រមូលទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គមដោយផ្ទាល់ដំបូង	F-3
រូបភាព 3.2	ការបង្កើតក្រុមវាស់ស្ទង់សំរាប់ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវកសិករ	F-4
រូបភាព 4.1	គំរូនៃការដាំដុះបច្ចុប្បន្ន	F-5
រូបភាព 5.1	អត្រាខ្សែកោង	F-6
រូបភាព 7.1	គម្រោងពេលវេលាសំរាប់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដែលមានស្រាប់	F-7
រូបភាព 9.1	ការងារបន្តបន្ទាប់នៃបរិស្ថាន	F-8
រូបភាព 9.2	ដំណើរការការវាយតំលៃកំរិតប៉ះពាល់បរិស្ថាន (EIA) ផ្លូវការ	F-9
រូបភាព 11.1	ផ្ទៃ ជំរៅ ខ្សែកោង និង ឯកតាខ្នាតតូចនៃក្រាហ្វិកជលសាស្ត្រ និង បណ្តុំខ្សែកោង.....	F-10
រូបភាព 12.1	សំណាកនៃគំរូសំណើឡើងការដាំដុះ	F-11
រូបភាព 13.1	ប្រភេទមុខកាត់ទំនប់	F-12
រូបភាព 13.2	ការកែលំអរឡើងវិញនៃទំនប់ដែលមានស្រាប់	F-13
រូបភាព 13.3	ប្រភេទមុខកាត់ប្រឡាយ	F-14
រូបភាព 13.4	ការប្រើប្រាស់នូវសមត្ថភាពប្រឡាយដែលមានស្រាប់	F-15
រូបភាព 13.5	ដំណើរការគណនានូវតំរូវការទឹកស្រោចស្រពសំរាប់ស្រូវ	F-16
រូបភាព 13.6	ដំណើរការគណនានូវតំរូវការទឹកសំរាប់ដំណាំចំការ	F-17
រូបភាព 13.7	ការកំណត់នូវខ្នាតតំរូវការដោះទឹក	F-18
រូបភាព 15.1	ស្តង់ដារធានាសម្ព័ន្ធសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក (ស.ក.ប.ទ)	F-19
រូបភាព 15.2	ការបង្កើតជាបន្តបន្ទាប់នៃ ស.ក.ប.ទ	F-20

រូបភាព 16.1	ការបង្កើតគំរោងការផ្គត់ផ្គង់ទឹក និង ប្រតិបត្តិការ	F-21
រូបភាព 16.2	ការទទួលខុសត្រូវរបស់ ស.ក.ប.ទ/ក.ក.ប.ទ តាមគំរោង	F-22

មត្តិការក្នុង

តារាងក្នុង 1 ទំរង់

ពាក្យកាត់ / ពាក្យបំព្រួញ

ADB	ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី
ASEAN	សមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍
CAAEP	គំរោងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មកម្ពុជា-អូស្ត្រាលី
CARDI	វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និង អភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា
CDC	ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
CEA	សមាគមបរិស្ថានកម្ពុជា
CIAP	គំរោងកម្ពុជា-អូស្ត្រាលី IRRI
CNMC	គណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេគង្គកម្ពុជា
CRDC	គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទឃុំ
DAALI	នាយកដ្ឋានក្សេត្រសាស្ត្រ និង កែលម្អដីកសិកម្ម
DAFF	នាយកដ្ឋានកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ក្រ.ក.រ.ន
DOFO	នាយកដ្ឋានរុក្ខាប្រមាញ់
DTR	នាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវ ក្រ.អ.ជ.ប
DWRAM	នាយកដ្ឋានធនធានទឹក និង ឧតុនិយម ក្រ.ច.ទ.ឧ MOWRAM
ED	នាយកដ្ឋានវិស្វកម្ម
EDC	អគ្គិសនីកម្ពុជា
EIA	ការវាយតម្លៃកិច្ចប៉ះពាល់បរិស្ថាន
EU	សហគមន៍អឺរ៉ុប
FAO	អង្គការស្បៀង និង កសិកម្មរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ
FG	ក្រុមកសិករ
F/S	លទ្ធភាពការសិក្សា
FWUC	សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក
FWUG	ក្រុមកសិករប្រើប្រាស់ទឹក
GDIMH	អគ្គនាយកដ្ឋានធារាសាស្ត្រ ឧតុនិយម និង ជលសាស្ត្រ
GDP	ផលិតផលក្នុងស្រុកដុល
GIS	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានភូមិសាស្ត្រ

HYV	ពូជទិន្នផលខ្ពស់
ICB	ការប្រកួតប្រជែងដេញថ្លៃអន្តរជាតិ
IDD	នាយកដ្ឋានធារាសាស្ត្រ និង សំណង់ដោះទឹក ក្រ.ធ.ទ.ខ
IEE	ការត្រួតពិនិត្យដំបូងលើបរិស្ថាន
ILO	អង្គការការងារអន្តរជាតិ
IMF	មូនីធីរូបិយប័ណ្ណអន្តរជាតិ
IRRI	វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវដំណាំស្រូវអន្តរជាតិ
ISF	វិភាគទានថ្លៃស្រោចស្រព
JCC	គណៈកម្មការសំរេបសំរួលចម្រុះសំរាប់ការសិក្សា
JICA	ភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជប៉ុន
LTD	នាយកដ្ឋានស្វិយោដី
LUMO	ការិយាល័យផែនទីដីប្រើប្រាស់ ក្រ.ក.វ.ន
MAFF	ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ
MCC	គណៈកម្មការកណ្តាលនៃការិយាល័យកិច្ចការសាធារណៈ
MIS	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានទីផ្សារ
MOE	ក្រសួងបរិស្ថាន
MOWRAM	ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧតុនិយម
M/P	ការសិក្សាប្តូរមេ
MPWT	ក្រសួងសាធារណៈការ និង ដឹកជញ្ជូន
MRC	គណៈកម្មាធិការទន្លេមេគង្គ
MRD	ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
NGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
O & M	ប្រតិបត្តិការ និង ការថែទាំ
PAFF	មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទខេត្ត
PDP	ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ស្រះទឹក
PICD	នាយកដ្ឋានផែនការ និង សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ក្រ.ធ.ទ.ខ
PRA	ការវាយតម្លៃការចូលរួមនៅជនបទ
PRDC	គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ

PRASAC II	កម្មវិធីទ្រទ្រង់តំបន់កសិកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
RD&RP	គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និង ការតាំងទីលំនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាតាមរយៈជំនួយបច្ចេកទេស ចំរុះរបស់រដ្ឋាភិបាលជប៉ុន ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី ហ្វីលីពីន ថៃឡង់ដ៍ និង កម្ពុជា
RGC	រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
RIP	កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវជនបទ
SRP	ផែនការស្តារឡើងវិញអាងទឹកតូច
UN	អង្គការសហប្រជាជាតិ
UNDP	កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ
USP	ផែនការសាងសង់ឡើងវិញប្រព័ន្ធស្រោចស្រពខាងលើស្ទឹងស្លាតូ
UXO	យុទ្ធភ័ណ្ណដែលគ្មានជាតិផ្ទុះ
VDC	គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ
WMO	អង្គការឧត្តនិយមពិភពលោក
WUG	ក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់ទឹក

ជំពូក 1 សេចក្តីផ្តើម

1.1 លក្ខណៈទូទៅ

គោលការណ៍ណែនាំនេះឈ្មោះ "ផែនការគោលការណ៍ណែនាំសំរាប់ការស្តារ និង ស្ថាបនាឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធស្រោចស្រពក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" ត្រូវបានរៀបចំឡើងទៅតាមទំហំការងារ (S/W) សំរាប់ "ការសិក្សាស្តីអំពីការស្តារ និង ស្ថាបនាឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្មក្នុងតំបន់អាងទឹកស្នាតូព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" (ការសិក្សា) បានយល់ព្រមព្រៀងរវាងក្រសួងធនធានទឹក និង ឧតុនិយម (MOWRAM) នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (RGC) និងភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជប៉ុន (JICA) នាថ្ងៃទី 09 ខែ តុលា ឆ្នាំ 2000 ។

និរូបបម្រុងយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់នៃការសិក្សានោះ គឺត្រូវរកឱ្យឃើញមុខងាររបស់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដែលមានស្រាប់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែលភាគច្រើន ត្រូវបានសាងសង់ឡើងក្នុងរបបប៉ុលពត ហើយបច្ចុប្បន្ននេះត្រូវបានខូចខាត ។ ការសិក្សាត្រូវបានអនុវត្តនៅប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដែលបានជ្រើសរើសក្នុងខេត្តតាកែវ ដែលគ្រប់គ្រងផ្ទៃដីប្រមាណជា 30,000 ហិកតា ។

ការសិក្សាមានពីរដំណាក់កាល គឺដំណាក់កាល - I: ប្តង់មេ និង ដំណាក់កាល - II: ការសិក្សាដែលអាចធ្វើបាន ។ ប្តង់មេត្រូវបានរៀបចំយ៉ាងជាក់លាក់សំរាប់ការសិក្សាតំបន់ទាំងមូល សង្កត់ធ្ងន់ជាពិសេសលើការស្តារ និង ស្ថាបនាឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដែលមានស្រាប់ ។ ក្នុងនេះមានប្រព័ន្ធស្រោចស្រពបីប្រភេទត្រូវបានស្នើឡើង ។ ផែនការស្ថាបនាឡើងវិញប្រព័ន្ធស្រោចស្រពខាងលើតំបន់អាងទឹកស្នាតូ (USP) មានតំបន់ស្រោចស្រព 3,500 ហិកតា មានអាងទឹកបី និង ប្រឡាយមេពីរ ។ ផែនការស្តារអាងទឹកតូច (SRP) ត្រូវបានរៀបចំជាប្រព័ន្ធស្រោចស្រពពងក្រវាញនៃអាងទឹកតូចដែលចែកចាយក្នុងតំបន់សិក្សា ដែលផ្ទៃស្រោចស្រពនីមួយៗប្រហែល 20 ហិកតា ។ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ស្រះតូចៗ (PDP) ត្រូវបានស្នើឡើងសំរាប់តំបន់ណាដែលមិនអាចគ្រប់គ្រងបានដោយ USP ឬ SRP ។

កម្មវិធីទ្រទ្រង់សំរាប់ផែនការទាំងបីដូចខាងលើ ក៏ត្រូវបានស្នើឡើងដើម្បីធ្វើឱ្យផែនការមានសារៈប្រយោជន៍បំផុត ពោលគឺកម្មវិធីផលិតកម្មកសិកម្ម កម្មវិធីកែលម្អផ្លូវថ្នល់ជនបទ កម្មវិធីទ្រទ្រង់កសិកម្ម កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ស្ថាប័ន និង កម្មវិធីអភិរក្សបរិស្ថាន ។

ផែនការ និង កម្មវិធីទាំងអស់នេះត្រូវបានចាត់ទុកជាគំរូសំរាប់ទ្រទ្រង់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ គោលការណ៍ណែនាំនេះបានចងក្រង និង បង្ហាញពីផែនការសំរាប់ការស្តារ និង ស្ថាបនាឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធស្រោចស្រពក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ បើនិយាយពីភាពងាយស្រួលឈរលើមូលដ្ឋាននៃកំរិតបទពិសោធន៍ និង លទ្ធផលរបស់ការសិក្សាដែលធ្វើបានក្នុងតំបន់សិក្សា ជាទូទៅគំរោងនានាតែងតែមានលក្ខណៈធម្មជាតិ និង លក្ខខណ្ឌសេដ្ឋកិច្ចសង្គមខុសពីគ្នា ។ អាស្រ័យហេតុនេះវាត្រូវការអ្នកប្រើប្រាស់ដែល

អនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំចំពោះគំរោងនីមួយៗ ត្រូវមានការអនុញ្ញាតិរបស់វិស្វករដែលមានសិទ្ធិ ឬ ភាពទទួលខុសត្រូវ ។

1.2 ទិសដៅនៃគោលការណ៍ណែនាំ

យោងទៅលើការយកចិត្តទុកដាក់អំពីទិសដៅនៃការសិក្សានោះ ៖ i) ផែនការដែលបានរៀបចំយ៉ាងត្រឹមត្រូវ គួរតែជាគំរោងសំរាប់ការស្តារ និង ស្ថាបនាឡើងវិញប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្មដែលមានស្រាប់ជាច្រើនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង ii) ផែនការដែលរៀបចំយ៉ាងត្រឹមត្រូវ គួរតែត្រូវបានទ្រទ្រង់ ហើយគោលការណ៍ណែនាំត្រូវបានរៀបចំឡើង ។

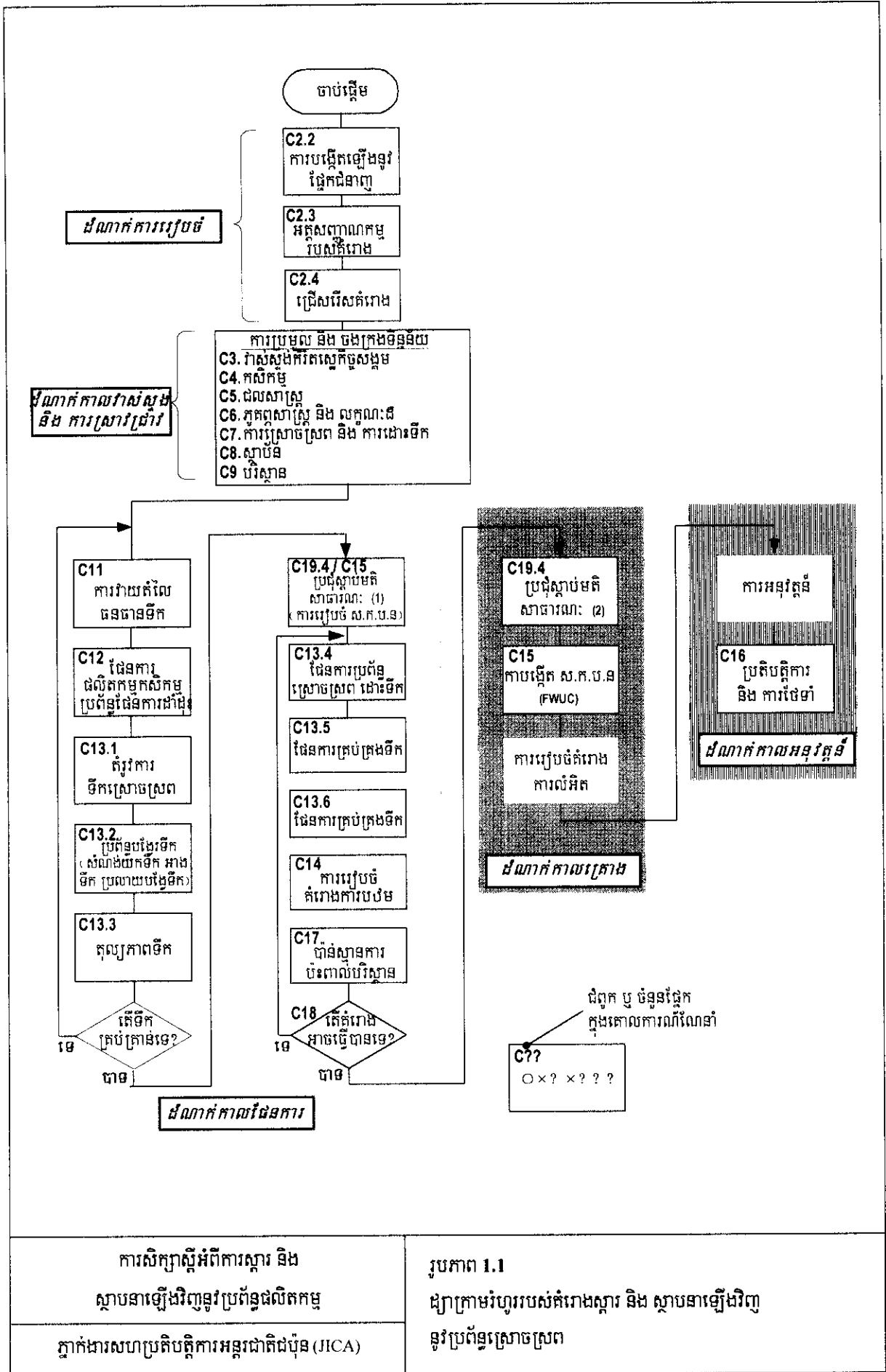
គោលដៅរបស់គោលការណ៍ណែនាំនោះ គឺបុគ្គលិក និង អង្គការទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការស្តារ និង ស្ថាបនាឡើងវិញប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដែលមានស្រាប់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គឺសេវាសាធារណៈ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល NGO's សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក (FWUC) និងក្រុមដទៃទៀត ។ ទិសដៅនៃគោលការណ៍ណែនាំគឺ i) រៀបចំ និង ចងក្រងទំនាក់ទំនងផែនការវិធីសាស្ត្រ និង បែបបទ ii) នាំមក និង ផ្ទេរចំណេះដឹងអំពីផែនការទៅដល់បុគ្គលិកខ្មែរ និង ជំនាញអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធ និង iii) ទ្រទ្រង់ការពង្រីក ផែនការដ៏ត្រឹមត្រូវក្នុងការស្តារ និង ស្ថាបនាឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធស្រោចស្រពក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

1.3 សមាសភាពរបស់គោលការណ៍ណែនាំ

គោលការណ៍ណែនាំមានពីរ (2) ផ្នែកគឺ ៖

- ផ្នែក -I ការរៀបចំ ការវាស់ស្ទង់ និង ការស្រាវជ្រាវ
- ផ្នែក -II ផែនការ និង ការគ្រោង

"ការរៀបចំ ការវាស់ស្ទង់ និង ការស្រាវជ្រាវ" បង្ហាញពី i) វិធីស្តារគំរោង ii) ជំនាញការចាំបាច់ និង រយៈពេលការងារ និង iii) ទិន្នន័យចាំបាច់ និង ព័ត៌មានដើម្បីអនុវត្តផែនការ និង ការគ្រោងដោយអ្នកជំនាញនឹងត្រូវចងក្រងដូចម្តេច ។ "ផែនការ និង ការគ្រោង" បង្ហាញពីបែបបទនៃការវិភាគអំពីការចងក្រងទិន្នន័យការកំណត់ទំហំអភិវឌ្ឍន៍ រៀបចំដំណើរ និង លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវអនុវត្ត បែបបទក្នុងការរៀបចំកម្មវិធីទ្រទ្រង់ ការយកចិត្តទុកដាក់ពីបរិស្ថាន ការវាយតម្លៃគំរោង និង ការអភិវឌ្ឍន៍ស្ថាប័ន ជាពិសេស ស.ក.ប.ន (FWUC) ។ យកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើ "ផែនការចូលរួម" ដែលជាកត្តាសំខាន់បំផុត ដើម្បីឱ្យគេយល់ដឹងពីនិរន្តរភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

ការសិក្សាស្តីអំពីការស្តារ និង
ស្ថាបនាឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធផលិតកម្ម
ភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជប៉ុន (JICA)

រូបភាព 1.1
ដ្យាក្រាមវិបូររបស់គំរោងស្តារ និង ស្ថាបនាឡើងវិញ
នូវប្រព័ន្ធស្រោចស្រព

ផ្នែកទី 1

ការរៀបចំ ការវាស់ស្ទង់ និង ការស្រាវជ្រាវ

ជំពូក 2 ទំនាក់ទំនងរបស់គំរោង

2.1 ជំនើរការផែនការ និង ការគ្រោង

2.1.1 ជំនាក់ការលក្ខណៈគ្រោង

ស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវ / បុគ្គលិក

- ក្រ.ធន.ឧ (MOWRAM) / ម.ធន.ឧ (DWRAM)

មុខការងារ

- អត្តសញ្ញាណកម្មគំរោង
- ការពិនិត្យជ្រើសរើសគំរោង
- ការចាត់តាំងអ្នកជំនាញ/បុគ្គលិក

មុនពេលអនុវត្តផែនការ និង ការងារគ្រោង ដែលទទួលខុសត្រូវដោយស្ថាប័នបង្ហាញអត្តសញ្ញាណ នៃគំរោង បន្ទាប់មកចាំបាច់ចាត់តាំងធនធានដូចជា កំលាំងពលកម្ម ថវិការ។ល។ សំរាប់ផែនការស្តារ និង ជួសជុលឡើងវិញប្រព័ន្ធស្រោចស្រព MOWRAM និង DWRAM ជាស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវ ។

2.1.2 ជំនាក់ការលក្ខណៈវាស់ស្ទង់ និង ការអង្កេត

យោងទៅលើលទ្ធផលនៃអត្តសញ្ញាណកម្ម និង ការបង្ហាញគំរោងវាស់ស្ទង់ និង ស្រាវជ្រាវ គឺត្រូវធ្វើ ឡើងដើម្បី:

គោលបំណងនៃការវាស់ស្ទង់ និង ការអង្កេត

- បញ្ជាក់អោយច្បាស់ពីបញ្ហាដែលកើតចូរមកហើយនិងកំណត់ការអភិវឌ្ឍក្នុងសំណើនៃគំរោង ។
- កំណត់ទិន្នន័យសំរាប់ផែនការ និង ការគ្រោង

សំរាប់គោលបំណងទាំងនេះនឹងត្រូវបានវាស់ស្ទង់ និង ស្រាវជ្រាវនូវ :

មុខការសំរាប់ការវាស់ស្ទង់ និង ការអង្កេត

- សេដ្ឋកិច្ចសង្គម
- កសិកម្ម
- ជលសាស្ត្រ និង ទឹកប្រើប្រាស់
- ភូគព្ភសាស្ត្រ និង មេកានិចដី
- ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និង ការបង្កើនទឹកចេញ
- ស្ថាប័ន
- បរិស្ថាន

2.1.3 ដំណាក់កាលនៃការធ្វើផែនការ និង គ្រោងប្រុង

បញ្ហាសំខាន់មួយក្នុងបញ្ហាជាច្រើន ផែនការនៃគំរោងស្រោចស្រព គឺការវាយតម្លៃធនធានទឹក និង ការសិក្សាតុល្យភាពទឹក ។ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ការវាយតម្លៃធនធានទឹកមិនបានធ្វើអោយច្បាស់លាស់នៅ ឡើយទេ អាស្រ័យដោយការខ្វះខាតការសង្កេតឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និង ខ្វះទិន្នន័យជលសាស្ត្រ (ទឹកភ្លៀង ការ វាស់កំពស់ទឹកទន្លេ និង ធារទឹក គុណភាពទឹក កករលប់ ។ល ។) អាស្រ័យហេតុនេះ បទដ្ឋាននៃការអភិវឌ្ឍន៍ ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពជាទូទៅគឺធំធេងណាស់បើប្រៀបធៀបនឹងទឹកដែលអាចរកបាន ។ កង្វះខាតការថែទាំ និង ការធ្វើឱ្យអាក្រក់ទៅៗនៃសំណង់ បណ្តាលមកពីកង្វះស្មារតីចូលរួមពីអ្នកទទួលផលប្រយោជន៍ សំខាន់ដោយ ហេតុខ្វះការទុកចិត្តលើទឹកស្រោចស្រព ។ ក្នុងលំនាំយល់ដឹងពីការគាំទ្រការអភិវឌ្ឍន៍នៃគំរោងស្រោចស្រពការ វាយតម្លៃធនធានទឹក និង តុល្យភាពទឹកយកជាការបានពិតប្រាកដ ហើយការឆ្ពោះទៅរកការចូលរួម គឺជា ជំហាន ចាប់ផ្តើមជាសារវន្តនៃដំណាក់កាលផែនការ ។

ការស្ទង់មតិសាធារណៈ គួរតែមានបន្ទាប់ពីការសំរេចចិត្តពិតប្រាកដនៃការអភិវឌ្ឍន៍សក្តានុពលក្នុង លំនាំពណ៌នាផ្ទៃដីស្រោចស្រពនៃគំរោង ។ យោងតាមផ្ទៃដីស្រោចស្រពពិតប្រាកដ ជំរើសផែនការដីរឹងមាំ និង កម្មវិធីឧបត្ថម្ភ ដែលបានរៀបចំបន្ទាប់មកការគ្រោងជាបឋមបានយកធ្វើការប៉ាន់ស្មានតម្លៃនៃគំរោង ។ ការ ប៉ះពាល់តម្លៃនៃបរិដ្ឋានបានប្រព្រឹត្តទៅផងដែរក្នុងដំណាក់កាលផែនការ ។ គំរោងគួរវាយតម្លៃជាចំនុច ចំបងលើទ្រង់ទ្រាយសេចក្តីនៃកសិដ្ឋានគ្រួសារ ។ ការស្ទង់មតិសាធារណៈដ៏ទៃទៀត គួរតែបានចាប់ផ្តើម នៃដំណាក់កាលគ្រោង ដូច្នេះការជាប់ទាក់ទង ការចូលរួម និង ការបែងចែកនៃអ្នកទទួលផល និង បញ្ជាក់ លំអិតនៃគំរោង ។ FWUC គួរបានរៀបចំ និង បង្កើតឡើងផងដែរនៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ ។ ការបំពាក់បំប៉ន និង ការណែនាំ FWUC និង ក្រុមកសិករផ្សេងៗទៀត គួរបានប្រតិបត្តិ ឬ ចំរើនទៅនៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ ។ ប្រតិបត្តិការ និង ការថែទាំដែលជាផ្នែកមួយសំខាន់ណាស់នៃគំរោងស្រោចស្រពដែលបានរៀបចំ និង ប្រគល់ជា ផ្លូវការទាក់ទងនឹង DWRAM និង FWUC មិនមែនត្រឹមតែក្នុងដំណាក់កាលផែនការ និង ការគ្រោងនោះទេ ប៉ុន្តែនៅក្នុងដំណាក់កាលកិច្ចប្រតិបត្តិផងដែរ គឺ " លើការងារបំពាក់បំប៉ន" ។ ដំណើរការដ្យាក្រាមនៃគំរោងស្ថាប័ន និង ជួសជុល ឡើងវិញនៃប្រព័ន្ធស្រោចស្រព គឺផ្តល់អោយក្នុងរូបភាព 2.1 ។

2.2 ការងារជំនាញ និង ពេលវេលាដែលត្រូវការ

2.2.1 ការងារជំនាញ និង ការបង្កើត

ដើម្បីដឹកនាំផែនការ និង ការគ្រោងការងារសំរាប់គំរោងស្ថាប័នឡើងវិញប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ការងារជំនាញត្រូវការគ្រប់វិស័យផ្សេងៗ ។ វាគឺបានបញ្ជាក់ការរៀបចំកំលាំងការងារសំរាប់គំរោងប្រកបឡើង ដោយអ្នកជំនាញដូចបានបង្ហាញខាងក្រោម:

តារាង អ្នកជំនាញការ និង បុគ្គលិកដែលត្រូវការសំរាប់ផែនការ និង ការគ្រោងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព

ការងារជំនាញ	អ្នកជំនាញ/បុគ្គលិក	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ការស្រោចស្រព	ជលសាស្ត្រវិទូ វិស្វករធនធានទឹក វិស្វករទន្លេ វិស្វករបច្ចេកទេសភូគព្ភសាស្ត្រ អ្នកឯកទេសវាស់ស្ទង់ និង ផែនទី វិស្វករប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និង ដោះទឹក វិស្វករគ្រោងបង្អង់ អ្នកឯកទេស O & M អ្នករៀបចំ FWUC	MOWRAM DWRAM
កសិកម្ម សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម	អ្នកជំនាញកសិកម្ម អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រដី អ្នកសេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម អ្នកឯកទេសទីផ្សារ អ្នកផ្សព្វផ្សាយ	MOA, DOA, CARDI
ការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍	សង្គមវិទូ អ្នកសម្របសម្រួលមូលដ្ឋានសហគមន៍ និង ក្រុមអ្នកដឹកនាំ	រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន (ស្រុក ឃុំ ភូមិ) NGO
ផ្សេងៗ	អ្នកឯកទេសបរិស្ថាន ទីប្រឹក្សាច្បាប់	MOE,DOE មេធាវី ។ល។

សំគាល់: អ្នកជំនាញ និង បុគ្គលិកដែលមានតួសបន្ទាត់ពីក្រោមគឺសំខាន់

2.2.2 ពេលវេលាដែលត្រូវការ

អាស្រ័យទៅលើបទដ្ឋាននៃការអភិវឌ្ឍន៍តំរោង ប្រការចាំបាច់គឺត្រូវរកពេលវេលាអោយបាន គ្រប់គ្រាន់សំរាប់ផែនការ និង ការគ្រោង ។ ជាពិសេសសំរាប់ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលមានខ្នាតធំលើស ពី 2000ហិ.ត ។

ការស្រាវជ្រាវជលសាស្ត្រ និង ការសិក្សា គឺជាតំរូវការសំរាប់តិចបំផុតមួយឆ្នាំ (មួយរដូវវស្សា និង មួយរដូវប្រាំង) លើកលែងតែទិន្នន័យជលសាស្ត្រអាចរកបានពីស្ថានីយជលសាស្ត្រ ដែលមានស្រាប់នៅទី ជិតខាង ។

មុខការងារ និង កាលវិភាគតម្រូវការសំរាប់សិក្សាការស្ថាបនាឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធស្រោចស្រពរបស់
អាងទឹកទាំងមូលបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

តារាង ១ ប្រភេទមុខការងារ និង កាលវិភាគសិក្សារោងទឹកទាំងមូល

ការងារជំនាញ	មុខការងារ	តម្រូវការពេលវេលា	
ជលសាស្ត្រ	ប្រមូល និង ចងក្រងទិន្នន័យដែលមានស្រាប់	0.5 ខែ	
	ការវាស់ស្ទង់នៅទីវាល (ធារទឹកទន្លេ បរិមាណទឹកភ្លៀង កំរិតកំពស់ទឹក)	ជលសាស្ត្រមួយឆ្នាំ (មួយរដូវវស្សា មួយរដូវប្រាំង)	
	ការប៉ាន់ស្មានរហូរទឹក	1 ខែ	
	វាយតម្លៃគុណភាពទឹក	1 ខែ (គិតទាំងនៅមន្ទីរពិសោធ)	
	វិភាគកករលប់	0.5 ខែ	
	សិក្សាគុណភាពទឹក	1 ខែ	
វាស់ស្ទង់ និង ធ្វើផែនទី	វាស់ស្ទង់តំបន់អាងទឹក	0.5 ខែ	
	វាស់ស្ទង់ប្រឡាយ (មុខកាត់បណ្តោយ និង ទទឹង)	0.5-2 ខែ	
	ធ្វើផែនទី (អាស្រ័យទៅលើផែនទីដែលមានស្រាប់)	1-2 ខែ (មាត្រដ្ឋាន 1:5000-10,000)	
ការវាស់ស្ទង់បច្ចេកទេស ភូគព្ភសាស្ត្រ	ការខ្ទង់ដី និង ការពិសោធន៍	1-2 ខែ	
កសិកម្ម សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម	ការអនុវត្តនីកសិដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន	0.5 ខែ	
	ប្រព័ន្ធផែនការដាំដុះ	0.5 ខែ	
	ផែនការទ្រទ្រង់សេវាកម្ម ទិន្នផលកសិកម្ម	0.5 ខែ	
	ការផ្សព្វផ្សាយ ។ល។		
	ការរៀបចំក្រុមកសិករ	3 ខែ	
	ថវិកាកសិដ្ឋាន	0.5 ខែ	
	ទិដ្ឋភាព	0.5 ខែ	
	ការវាយតម្លៃគុណភាព	0.5 ខែ	
ការស្រោចស្រព និង ដោះទឹក	ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដែលមានស្រាប់	1 ខែ	
	តម្រូវការទឹកស្រោចស្រព	0.2 ខែ	
	ផែនការប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	0.5 ខែ	
	ផែនការប្រព័ន្ធបញ្ជាញទឹក	0.5 ខែ	
	ផែនការគ្រប់គ្រងទឹក	0.5 ខែ	
	ផែនការប្រតិបត្តិការ និង គ្រប់គ្រង	0.5 ខែ	
	អាងទឹក	2.0 ខែ	
ការគ្រោង	សំណង់បញ្ជាញទឹក (ទំនប់ការពារ ក្បាលហ្លួងទឹក)	2.0 ខែ	
	ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពមេ	2.0 ខែ	
	ប្រព័ន្ធប្រឡាយស្រោចស្រព	1.0 ខែ	
	ការកែលម្អផ្លូវ	1.0 ខែ	
	បានស្ថានភាពលើ	1.0 ខែ	
	គំនូរបង់	3.0 ខែ	
	ការរៀបចំ FWUC	ពន្យល់ណែនាំដល់អ្នកទទួលបានផលប្រយោជន៍	3.0 ខែ
		ការបង្កើត FWUC	3.0 ខែ
បណ្តុះបណ្តាល និង ណែនាំ (មុនពេលប្រតិបត្តិការ)		3.0 ខែ	
បណ្តុះបណ្តាល និង ណែនាំ (OJT)		12.0 ខែ	
ផែនការចូលរួម	ការវាស់ស្ទង់កសិដ្ឋានគ្រួសារ	0.5 ខែ	
	ការវាស់ស្ទង់សេដ្ឋកិច្ចសង្គម	0.5 ខែ	
	ស្ថាបសង័មតិសាធារណជន (ផែនការ)	0.5 ខែ	
	ស្ថាបសង័មតិសាធារណជន (ការគ្រោង)	0.5 ខែ	

2.3 អត្តសញ្ញាណកម្មរបស់គំរោង

ក្នុងគោលបំណងលើកស្ទួយគំរោងស្តារ និង ស្ថាបនាឡើងវិញប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ប្រការចំបាច់ត្រូវ រៀបចំបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌគំរោងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដែលមានស្រាប់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌត្រូវរួមបញ្ចូលព័ត៌មានជាបន្តបន្ទាប់៖

- ទីតាំង (ខេត្ត ស្រុក ឃុំ)
- ឈ្មោះប្រព័ន្ធ
- ផ្ទៃស្រោចស្រព (ហិ.ត)
- ប្រភពទឹក (ឈ្មោះទន្លេ ផ្ទៃដីទឹកភ្លៀង ស្ថានីយទឹកភ្លៀងជិតបំផុត)
- ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព (ចំនួនអាងទឹក និង មាឌអាង ប្រឡាយ ម៉ាស៊ីនបូមទឹក ។ល។
- សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក
- ដំណាំ (ដំណាំសំខាន់ ដំណាំផ្សេងៗ)
- ផ្លូវចូល (ចំងាយពីសាលាស្រុកដល់ចំណុចចាប់ផ្តើមរបស់ប្រឡាយមេ ស្ថានភាពផ្លូវចូល)
- ឆ្នាំបញ្ចប់
- គំរោងថវិការ
- តួនាទីបច្ចុប្បន្ន

ព័ត៌មានខាងលើ និង ត្រូវចែងក្នុងនៅក្នុងតារាងជាបន្តបន្ទាប់ដោយ ម.ធ.ទ.ឧ (DWRAM) ហើយ ទិន្នន័យនឹងបញ្ចូលទៅក្នុងតារាងនៃកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ ។

តារាង បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនៃគំរោងស្រោចស្រពដែលមានស្រាប់ (ទំព័រ 1)

លេខរៀង	ខេត្ត	ស្រុក	ឃុំ	ឈ្មោះប្រព័ន្ធ	ផ្ទៃដីស្រោចស្រព (ហិ.ត)		ប្រភពទឹក		ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព			FWUC	ដំណាំ		ផ្លូវចូល		ឆ្នាំបញ្ចប់	ថវិការ	តួនាទី		
					ទន្លេ	ផ្ទៃដីទឹកភ្លៀង (គម ^២)	ស្ថានីយទឹកភ្លៀង	ចំនួនអាងទឹក	មាឌអាងទឹក	ប្រឡាយ	ម៉ាស៊ីនបូមទឹក		ផ្សេងៗ	សំខាន់	ផ្សេងៗ	ចំងាយទៅកាន់សាលាស្រុក (គម)				ស្ថានភាព	

¹ ទំព័រនេះមាននៅក្នុងតារាងភ្ជាប់ 1 " ទំព័រសំរាប់ការវាស់ស្ទង់ និង ការអង្កេត " ដូច " ទំព័រ 1 " ដោយមានការណែនាំពីរបៀបបំពេញទំព័រ

2.4 ការបង្ហាញ និង ផ្តល់អាទិភាព

ទទួលបានបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដែលមានស្រាប់ បេក្ខភាពប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ត្រូវបានជ្រើសរើសតាមរយៈដំណើរការបង្ហាញថវិការកំណត់ និង ធនធានអោយបានល្អប្រសើរបំផុត ។ ប្រព័ន្ធគួរតែចែកជាប្រភេទទៅតាមខ្នាតរបស់វា (ធំ មធ្យម តូច) និង មុខងារបច្ចុប្បន្ន (សំរាប់ការស្តារ សំរាប់ការស្ថាបនា ឬ ជួសជុលឡើងវិញ) ។ ការបង្ហាញ និង កំណត់ប្រភេទនឹងមានពន្យល់បង្ហាញក្នុង រូបភាព2.2 ។

2.4.1 ការកំណត់ប្រភេទតាមផ្ទៃដីស្រោចស្រព

យោងតាមនិយមន័យរបស់ ក្រ.ធ.ទ.ឧ (MOWRAM) ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពត្រូវកំណត់ប្រភេទតាម ផ្ទៃដីរបស់វាដូចខាងក្រោមនេះ :

ខ្នាតរបស់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព

- ខ្នាតធំ : ផ្ទៃដីស្រោចស្រពលើសពី 5.000 ហិ.ត
- ខ្នាតមធ្យម : ផ្ទៃដីស្រោចស្រពរវាង 200 ហិ.ត និង 5.000ហិ.ត
- ខ្នាតតូច : ផ្ទៃដីស្រោចស្រពតិចជាង 200 ហិ.ត

ធនធានចាំបាច់ និង ថ្លៃសំរាប់ផែនការ និង ការងារគ្រោងអាស្រ័យលើខ្នាតគោលដៅរបស់គំរោង ។

2.4.2 មុខងារបច្ចុប្បន្ន

ប្រសិនបើប្រព័ន្ធស្រោចស្រពត្រូវបានថែទាំយ៉ាងល្អគ្រប់គ្រាន់ពិតប្រាកដនោះ វាមិនចាំបាច់ពេលគិតការ ស្តារ ឬ ជួសជុលឡើងវិញនៃប្រព័ន្ធឡើយ ។

ប្រសិនបើប្រព័ន្ធកំពុងត្រូវបានដំណើរការដោយខ្វះមុខងារនៃសំណង់ ឬ មិនបានដំណើរការជា បណ្តោះអាសន្ន (ក្នុងរយៈពេលពីរ បីឆ្នាំ) ដោយសារភាពយ៉ាប់យឺនរបស់សំណង់នោះ ការងារស្តារឡើងវិញ គួរបានពិចារណា ។

ប្រព័ន្ធដែលបានបោះបង់ចោល ដោយមិនមានមុខងារលើសពី ប្រាំ (5) ឆ្នាំ នឹងត្រូវបានសាងសង់ ឡើងវិញដោយសន្មត់ថាភាពយ៉ាប់យឺនយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដោយគ្មានការងារថែទាំក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ។

យោងទៅលើអត្ថន័យខាងលើ ត្រូវបានកំណត់ប្រភេទបេក្ខភាពនៃគំរោង ។

2.4.3 ការបញ្ជាក់ទិន្នន័យការដ្ឋាន

បន្ទាប់មកបេក្ខភាពនៃគំរោងគួរបានពិនិត្យនៅការដ្ឋាន ។ តាមចំណុចដែលត្រូវត្រួតពិនិត្យជា បន្តបន្ទាប់គឺ :

ចំណុចត្រួតពិនិត្យនៅការដ្ឋាន

- ការបញ្ជាក់ព័ត៌មាននៅក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ណ (ទំហំ ចំនួន ។ ល ។)
- ដីដែលប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ននៅក្នុងតំបន់ស្រោចស្រព (ដាំដុះ ឬ អត់ ប៉ុន្មានភាគរយ?
ដីប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាងទឹក ដាំដុះឬអត់?)
- ដីដែលខូចស្រាប់ (ដីលិចទឹក ដីនៅក្រោមសំណង់ ។ ល ។)
- ការប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានផ្សេងៗ
- ធនធានទឹក (ការប៉ាន់ស្មានត្រួសៗធារទឹកតាមរដូវ? ដែលមានរាល់ឆ្នាំ?)
- សេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកទទួលបានផលប្រយោជន៍ (ស្មើខ្លាំង ឬ អត់)
- ទំហំការងារ (តូច, ធំ)
- បញ្ហាផ្សេងៗ និង កំហិតកំណត់

2.4.4 ការផ្តល់អាទិភាពនៅថ្នាក់ខេត្ត

ពិចារណាលើកំណត់ថវិការអភិវឌ្ឍន៍ និង ភាពបន្ទាន់របស់តំបន់នីមួយៗ អាទិភាពត្រូវផ្តល់អោយ បេក្ខភាពតំបន់ ។ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ខេត្ត (PRDC) និងរៀបចំការប្រជុំមួយ សំរាប់បំពេញគោលបំណង នេះ ។ អ្នកចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំមាន :

អ្នកចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំសំរាប់ការផ្តល់អាទិភាពនៅក្នុងថ្នាក់ខេត្ត

- គណៈអធិបតី : អភិបាលខេត្ត
- លេខាធិការដ្ឋាន : ម.ធ.ទ.ឧ (DWRAM)
- តំណាងមកពីការិយាល័យរដ្ឋាភិបាល (ការិយាល័យខេត្ត)
- តំណាងមកពីស្រុកដែលពាក់ព័ន្ធ
- ទីចាត់ការនៃសេវាកម្មសាធារណៈខេត្ត (MAFF MRD ។ ល ។)

តំណាងរបស់អ្នកទទួលបានផលប្រយោជន៍ ដូចជាមេឃុំ និង ភូមិ ស.ក.ប.ទ (FWUC) ។ល។ នឹងត្រូវ អញ្ជើញចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំ ។ ក្រោយការផ្តល់អាទិភាពជាបន្ទាប់ ឬ កំណត់ថ្នាក់របស់អាទិភាព នឹងផ្តល់អោយ តំបន់នីមួយៗ (យោង ទំរង់ 2) ។ មូលដ្ឋានរបស់អាទិភាពខ្ពស់ត្រូវតែបានសរសេរនៅក្នុងទំរង់ ។

2.4.5 ការជ្រើសរើសនៅថ្នាក់កណ្តាល

លទ្ធផលនៃការផ្តល់អាទិភាពនៅថ្នាក់ខេត្តត្រូវបានបញ្ជូនទៅនាយកដ្ឋានផែនការរបស់ ក្រ.ធ.ទ.ឧ (MOWRAM) នាយកដ្ឋានផែនការ នឹង រៀបចំអង្គប្រជុំមួយនៅថ្នាក់កណ្តាលដើម្បីជ្រើសរើសតំបន់ យោងទៅលើនិយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ ក្រោយពេលបានប៉ាន់ស្មានតំលៃសំរាប់ផែនការ និង ការងារក្រោម

MOWRAM និងធ្វើការរៀបចំវិការសំរាប់មូលនិធិក្នុងស្រុក ឬ អន្តរជាតិ ។

2.5 គំរូការទិន្នន័យ និង ព័ត៌មាន

គំរូការទិន្នន័យ និង ព័ត៌មានដើម្បីអនុវត្តផែនការ និង ការគ្រោងបានសង្ខេបជាបន្តបន្ទាប់តាម :

តារាង គំរូការទិន្នន័យ និង ព័ត៌មានសំរាប់ផែនការ និង ការគ្រោង

ប្រភេទ	ទិន្នន័យ/ព័ត៌មាន	ប្រភព
ស្ថានភាពឋានលេខា	ផែនទី (1:100,000) ផែនទី (1:5,000-10,000) ផែនទី (1:100-សំណង់) រូបថតពិលើអាកាស	ក្រសួងសាធារណៈការ និងដឹកជញ្ជូន ផែនទីសាស្ត្រពិលើអាកាស វាស់ស្ទង់ទីវាល ក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន (MPWT)
សេដ្ឋកិច្ចសង្គម	សៀវភៅស្ថិតិប្រចាំឆ្នាំ ជំរឿនចំនួនប្រជាជនទូទៅ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ខេត្ត ស្ថិតិដែលចងក្រងនៅស្រុក ស្ថិតិដែលចងក្រងនៅឃុំ ជំរឿនថ្នាក់ភូមិ ឆ្នាំ1998 សៀវភៅគ្រួសារភូមិ	ក្រសួងផែនការ ក្រសួងផែនការ ការិយាល័យខេត្ត ការិយាល័យស្រុក ការិយាល័យឃុំ ក្រសួងផែនការ (CD-ROM) ប្រធានភូមិ
កសិកម្ម សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម ការវាយតម្លៃគំរោង	ផែនទីដីរបស់តំបន់ដាំដុះស្រូវ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម ថ្ងៃសំភារៈប្រើប្រាស់ (ចូល) ថ្ងៃផលិតផលនៅកសិដ្ឋាន ដំណាំគំរូបច្ចុប្បន្ន សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ ដីដែលអាចដាំដុះ សេវាកម្មទ្រទ្រង់	នាយកដ្ឋានភូមិសាស្ត្រ IRIC ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ (MAFF) និងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុងការសិក្សា និងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុងការសិក្សា និងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុងការសិក្សា និងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុងការសិក្សា (សំណាកវាស់ស្ទង់) និងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុងការសិក្សា (គំរូវាស់ស្ទង់) និងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុងការសិក្សា (MAFF NGO ។ល ។)
ជលសាស្ត្រ និង ទឹក ប្រើប្រាស់	ផែនទីជលសាស្ត្រ-ភូគព្ភសាស្ត្រ ទឹកភ្លៀង កំពស់ទឹកទន្លេ ទិន្នន័យធារទឹក គុណភាពទឹក ការកករងកករល្អប់ រូបមន្តពិសោធន៍សំរាប់ទឹកដែល ហៀរចេញ និង ទឹកជំនន់	នាយកដ្ឋានភូមិសាស្ត្រ IRIC MOWRAM DWRAM និងការវាស់វែងការដ្ឋាន MOWRAM MRD MOE និងផ្នែកវាស់វែង MOWRAM ផ្នែកវាស់វែង ការសិក្សា ការរៀបចំរបាយការណ៍ របស់ការងារពិមុន

ប្រភេទ	ទិន្នន័យ/ព័ត៌មាន	ប្រភព
ភូគព្ភសាស្ត្រ និង ការងារដី	ផែនទីវិស្វកម្ម វិស្វកម្មខ្នងដី ពិសោធន៍សំភារៈ និង ការប៉ាន់ស្មាន មាឌ	នាយកដ្ឋានភូមិសាស្ត្រ IRIC និងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុងការសិក្សា និងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុងការសិក្សា
ការស្រោចស្រព និង ដោះទឹក	បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌប្រឡាយ ស្រោចស្រព បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌសំណង់ បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌផ្លូវថ្នល់ និង ទំនប់	នឹងត្រូវប្រមូលដោយផ្នែក វាស់ស្ទង់ទីវាល នឹងត្រូវប្រមូលដោយផ្នែកវាស់ស្ទង់ ទីវាល នឹងត្រូវប្រមូលដោយផ្នែកវាស់ស្ទង់ ទីវាល
ការគ្រោង	ស្តង់ដារការរៀបចំ គំរូគ្រោង ឬ ស្តង់ដារគ្រោង តំលៃសំភារៈ ឧបករណ៍ ពលកម្ម ។ល។	MOWRAM, MPWT, MRD, និងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុង ការសិក្សា
ស្ថាប័ន	FWUC និង សកម្មភាព ក្រុមកសិករ VDC និង សកម្មភាព	នឹងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុងការសិក្សា (DWRAM ភូមិ) នឹងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុងការសិក្សា (MAFF VDC ភូមិ) នឹងត្រូវវាស់ស្ទង់ក្នុងការសិក្សា (DRD ស្រុក ភូមិ)
បរិស្ថាន	ច្បាប់ និង អនុក្រឹត្យអំពី EIA ការត្រួតពិនិត្យបរិស្ថានបឋម ប៉ាន់ស្មានការប៉ះពាល់បរិស្ថាន	MOE នឹងត្រូវធ្វើក្នុងការសិក្សា និងត្រូវធ្វើក្នុងការសិក្សា (បើត្រូវការ)
ផែនការអ្នកចូលរួម	សំណាកស្ថាប័នស្តង់ដារសកម្មភាព ការប៉ាន់ស្មានត្រួសៗពីជនបទ ប្រជុំស្តាប់មតិសាធារណៈនៅ ដំណាក់កាលផែនការ ប្រជុំភូមិ ប្រជុំស្តាប់មតិសាធារណៈនៅ ដំណាក់កាលគ្រោង	នឹងត្រូវធ្វើក្នុងការសិក្សា និងត្រូវធ្វើក្នុងការសិក្សា និងត្រូវធ្វើក្នុងការសិក្សា នឹងត្រូវធ្វើក្នុងការសិក្សា និងត្រូវធ្វើក្នុងការសិក្សា

ជំពូក 3 សេដ្ឋកិច្ចសង្គម

3.1 លក្ខណៈទូទៅ

ដើម្បីយល់ឱ្យច្បាស់លាស់ពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម បញ្ហា និង ឧបសគ្គ នៃការអភិវឌ្ឍក្នុងតំបន់ដែលកំណត់ ទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គមដែលមានគួរតែប្រមូលផ្តុំ និង វិភាគហើយការស្ទាបស្ទង់បន្ថែមគួរតែធ្វើនៅក្នុងតំបន់តំរោង ។ ទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គមជាតិ និង ថ្នាក់ខេត្តមួយចំនួនដែលមានត្រូវបានចងក្រង និង បោះពុម្ពផ្សាយដោយក្រសួងផែនការ ហើយទិន្នន័យតាមមូលដ្ឋានមួយចំនួនធំត្រូវបានចងក្រងនៅមន្ទីរខេត្ត ឬ ស្រុក ។ ស្ថិតិថ្នាក់ជាតិ និង ខេត្តនឹងត្រូវប្រើសំរាប់ចែកប្រភេទផ្តល់អាទិភាព និង ជ្រើសរើសបណ្តាខេត្តដែលមានកិរិតទីទាល់ក្រ និង ផលិតកម្មទាប ។ ល ។

ទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គមថ្នាក់មូលដ្ឋានក៏នឹងត្រូវយកមកប្រើដើម្បីកំណត់គោលដៅតាមលំដាប់លំដោយ និង ការវាយតម្លៃតំរោង ។

3.2 សេដ្ឋកិច្ចតំបន់ និង ស្ថានភាពសង្គម

3.2.1 ថ្នាក់ជាតិ និង ថ្នាក់ខេត្ត

ស្ថិតិសេដ្ឋកិច្ចសង្គមចំបង និង របាយការណ៍អាចរកបាននៅថ្នាក់ជាតិ និង ខេត្តដូចបានចុះបញ្ជីក្នុងតារាងខាងក្រោម :

តារាង ស្ថិតិសេដ្ឋកិច្ចសង្គមចំបងនៅថ្នាក់ជាតិ

ឈ្មោះការបោះពុម្ពផ្សាយ	មាតិកា	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
សៀវភៅស្ថិតិប្រចាំឆ្នាំកម្ពុជា	ចំនួនប្រជាជន និង ប្រជាសាស្ត្រ ការងារ និង ប្រាក់បំណាច់តំលៃ និង អត្រាប្តូរប្រាក់ចំណូល និងចំណាយ កសិកម្ម នេសាទ និង រុក្ខា ។ ល ។	ក្រសួងផែនការ
លំដាប់តំលៃប្រើប្រាស់	ការបោះពុម្ពផ្សាយប្រចាំខែស្តីអំពីតំលៃដែលអ្នកប្រើប្រាស់ចំណាយលើវត្ថុប្រើប្រាស់ចាំបាច់	ក្រសួងផែនការ
គណនីជាតិរបស់កម្ពុជា 1996-1999	ចំណូលចំណាយជាតិ-ពាណិជ្ជកម្មរបស់កម្ពុជា	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
អត្តសញ្ញាណកម្មតំបន់ក្រីក្រក្នុងប្រទេសកម្ពុជា	ផែនទីភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា លទ្ធផល និង ការវិភាគរបស់ការជំរឿនចំនួនប្រជាជនជាតិ (1998) និង ការស្ទាបស្ទង់សេដ្ឋកិច្ចសង្គមកម្ពុជា 1999 កិរិតភាពក្រីក្រ ។ល ។	WFP ក្រសួងផែនការ UNDP
ឯកសារភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា	លទ្ធផលនៃការស្ទាបស្ទង់សេដ្ឋកិច្ចសង្គមកម្ពុជា 1993 - 94 ការកំណត់កិរិតភាពក្រីក្រសំរាប់កម្ពុជា ចរិតលក្ខណៈ នៃភាពក្រីក្រ	ការពិភាក្សារបស់ ធនាគារពិភពលោក លិខិតលេខ 373
ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ 5 ឆ្នាំ 2001-2005 ខេត្តតាកែវ	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ និង ផែនការរបស់តំបន់នីមួយៗក្នុងខេត្តតាកែវ	មន្ទីរខេត្តតាកែវ ក្រសួងផែនការ

3.2.2 ថ្នាក់ស្រុក និង ថ្នាក់ឃុំ

មន្ទីរស្រុកមានមន្ត្រីរដ្ឋបាល និង មន្ត្រីជំនាញដែលចាត់តាំងដោយទីភ្នាក់ងារដែលពាក់ព័ន្ធ ។

ឧទាហរណ៍ ក្រ.ជ.ន.ឧ. (MOWRAM) ម.ជ.ន.ឧ.ខេត្ត (DWRAM) មានមន្ត្រីមួយចំនួននៅមន្ទីរស្រុកនីមួយៗ ពួកគេប្រមូលទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និង ព័ត៌មានយល់ដឹងពីសំណូមពរ និង តម្រូវការរបស់ប្រជាជន ហើយលើកស្ទើរផែនការអភិវឌ្ឍន៍ស្រុកទៅ DWRAM (MOWRAM) ។

ឃុំស្ថិតនៅក្រោមបំណុលនៃមន្ត្រីរដ្ឋបាលក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់មន្ទីរស្រុក ដែលជាទូទៅមានពី 4 ទៅ 15 ឃុំ ។ មន្ទីរឃុំប្រមូល និង ចងក្រងទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គមដែលបានមកពីភូមិ ហើយផ្ញើទៅមន្ទីរស្រុក ។ សំរាប់គំរោងស្រោចស្រពតូចៗ ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្នុងឃុំនោះ ត្រូវប្រមូលទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៅថ្នាក់ឃុំឱ្យបានរូសរាន់ និង ត្រឹមត្រូវ ។ ទោះបីយ៉ាងណានេះ ក៏មន្ទីរឃុំមួយចំនួនពុំបានរក្សាក្រុមទិន្នន័យ ឬ ធ្វើមិនឱ្យប្រែប្រួលជានិច្ចឡើយ ដូច្នេះការស្ថាបស្ថង់បន្ថែមដោយបញ្ជីសំនួរ និង សម្ភាសន៍ (ទៅកាន់បុគ្គលិកឃុំ) ជាញឹកញាប់ត្រូវបានធ្វើឡើង ។

នៅក្នុងខេត្ត ស្រុក និង ឃុំជាច្រើនបណ្តាគំរោងត្រូវបានដឹកនាំធ្វើដោយអង្គការអន្តរជាតិ (IOs) និង អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល NGOs ដែលមានការិយាល័យនៅការដ្ឋានរបស់គំរោងត្រូវបានដាក់បញ្ចូល ។ គំរោងទាំងនោះថែមទាំងបានប្រមូលទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៅថ្នាក់ស្រុក ឬ ទាបជាង ។ វាជាប្រការមានប្រយោជន៍ដែលត្រូវប្រមូលព័ត៌មានទាំងអស់នេះពីអង្គការទាំងនោះ ។

3.2.3 ថ្នាក់ភូមិ

ការងារអភិវឌ្ឍន៍ភាគច្រើនដែលអនុវត្តតែងតែរក្សាទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយភូមិ ។ ចំណុចចាប់ផ្តើមនៃការអភិវឌ្ឍន៍ គួរតែបង្កើតឡើងនៅភូមិដោយយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការចូលរួមព្រមទាំងការសន្យាទ្រទ្រង់ការអភិវឌ្ឍន៍ ។

នៅថ្នាក់ភូមិ ព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចសង្គមជាមូលដ្ឋានត្រូវបានចងក្រងក្នុង "សៀវភៅបញ្ជីអ្នកភូមិ" ដែលរក្សាទុកដោយប្រធានភូមិ ។ ព័ត៌មានដែលចងក្រងក្នុងសៀវភៅតែងតែខុសគ្នាពីភូមិមួយទៅភូមិមួយទៀត ព័ត៌មានជាបន្តបន្ទាប់នឹងត្រូវបញ្ចូលជាលក្ខណៈទូទៅ :

- ឈ្មោះអ្នកភូមិតាមគ្រួសារ
- មេគ្រួសារនីមួយៗ និង
- អាយុ ភេទ ប្រវត្តិការសិក្សា សាសនា មុខរបរ ។ ល ។

តាមព័ត៌មានទាំងអស់នេះគេ និង អាចយល់ច្បាស់លាស់ពីប្រវត្តិមនុស្សសាស្ត្រ ក៏ប៉ុន្តែព័ត៌មានដទៃទៀត ដូចជាការកាន់កាប់ដី ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និង ត្រូវបានប្រមូលតាមរយៈបញ្ជីសំនួរ និង សម្ភាសន៍ទៅតាមគ្រួសារគោលដៅ ។ ជាទូទៅនៅតាមភូមិនីមួយៗតែងតែបែងចែកជាក្រុម ។ ការស្ថាបស្ថង់ដែលឱ្យផលគួរតែទំនាក់ទំនងជាមួយប្រធានភូមិ និង ប្រធានក្រុម ។

ការប្រមូលទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គមដោយថ្នាក់រដ្ឋបាលត្រូវបានសង្ខេបក្នុង រូបភាព 3.1 ។

3.3 ការស្ថាបនាស្នងបន្ត

3.3.1 ការស្ថាបនាស្នងបន្តតាមឃុំ

ដើម្បីយល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គមជាទូទៅក្នុងតំបន់គោលដៅ ការស្ថាបនាស្នងបន្តតាមឃុំគឺជាវិធីមួយមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត ។ ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៅថ្នាក់ឃុំមិនបានចងក្រងជាក្រុមជានិច្ចទេ ហើយការស្ថាបនាស្នងបន្តបន្ថែម ឬ បង្រួប (សម្ភាសន៍ដោយមានបញ្ជីសំនួរ) និងត្រូវការជាញឹកញាប់ ។ ប្រការដែលត្រូវប្រមូលតាមរយៈការស្ថាបនាស្នងបន្តតាមឃុំមានដូចខាងក្រោម :

ប្រការសំរាប់ស្ថាបនាស្នងបន្តតាមឃុំ

- ព័ត៌មានទូទៅ (ផ្ទៃដី រដ្ឋបាល ចំនួនប្រជាជន ចំនួនគ្រួសារ ។ល ។)
- ស្ថានភាពការរស់នៅ (ផ្លូវចូល ទឹកផឹក មណ្ឌលសុខភាព និង សេវាកម្ម ចំនួនសាលា និង គុបប្រៀន អត្រាអ្នកចេះអក្សរ អត្តិសន្ធិ ។ល ។)
- ការប្រើប្រាស់ និង កាន់កាប់ដី
- កសិកម្ម (ផលិតកម្ម និង ទិន្នផល ការពង្រីកសេវាកម្ម បសុសត្វ និង នេសាទ ។ល ។)
- សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម (ថ្លៃផលិតកម្ម ថ្លៃចំណូលដំណាំ ថ្លៃដំណាំនៅចំការ និង ទីផ្សារ ផលិតផល កសិកម្ម សេវាឥណទានជនបទ ។)

សំណាកបញ្ជីសំនួរសំរាប់ស្ថាបនាស្នងបន្តតាមឃុំមានបង្ហាញក្នុងទំរង់ 3 ក្នុងតារាងភ្ជាប់ 1 ។

3.3.2 ស្ថាបនាស្នងបន្តចំនួនគ្រួសារកសិករ

(1) ប្រភេទស្ថាបនាស្នងបន្ត

ដើម្បីយល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គមសំរាប់អិត និង ជាក់លាក់នៃតំបន់គោលដៅការស្ថាបនាស្នងបន្តចំនួនគ្រួសារត្រូវបានធ្វើឡើង ។ ការស្ថាបនាស្នងបន្តមានគំរូវាស់ស្ទង់ និង ការវាស់ស្ទង់សំរាប់គ្រួសារទាំងអស់ ។

សំណាកនៃការស្ថាបនាស្នងបន្តត្រូវបានធ្វើសំរាប់គំរោងធំៗ ដែលមានផ្ទៃដីគ្រប់ខ្នាតដណ្តប់លើភូមិមួយចំនួនក្នុងឃុំ ឬ តំបន់រដ្ឋបាលធំៗ ។ ចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពខ្នាតតូចៗ ហើយដែលតំបន់នោះស្ថិតនៅតែក្នុងភូមិមួយ ការស្ថាបនាស្នងបន្តសំរាប់គ្រួសារទាំងអស់ត្រូវគេយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើ មិនមែនគ្រាន់តែការប្រមូល និង ចងក្រងទិន្នន័យ ប៉ុន្តែក៏សំរាប់ផែនការចូលរួមដែរ ។ គំរូសំណាកស្ថាបនាស្នងបន្តក៏ពឹងផ្អែកទៅលើពេលវេលា និង ធនធានដែលនឹងត្រូវ លែងកឱ្យជាក់លាក់ផងដែរ ប៉ុន្តែយ៉ាងហោចណាស់ក៏មានសំណាកមួយ (គ្រួសារ) សំរាប់ភូមិមួយដែរ ។

(2) ក្រុមស្ថាបនាស្នងបន្ត

ការពិចារណាទៅលើការងារចំបងរបស់គ្រួសារ ការស្ថាបនាស្នងបន្តត្រូវធ្វើឡើងជាក្រុម ។ ក្រុមស្ថាបនាស្នងបន្តនឹងមានអ្នកសំរបស់រូលម្នាក់ និង ជាប្រធានក្រុមព្រមទាំងសំភាសន៍ម្នាក់ ។ អ្នកសំរបស់រូល និង ជាប្រធានក្រុម

គួរតែមាន ប្រវត្តិការសិក្សាពីសង្គមវិជ្ជាសេដ្ឋកិច្ច ឬ អភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ និង បទពិសោធសំរាប់ការស្ថាបនាស្នង គ្រួសារ ឬ ក៏ផែនការចូលរួម ។

ការស្ថាបនាស្នងគួរត្រូវធ្វើឡើង ពីរ រឺ បីក្រុម ។ មុនពេលធ្វើការស្ថាបនាស្នងអ្នកសំរបស់រូលព្រមទាំង ជាប្រធានក្រុម គួរតែធ្វើការណែនាំ និង បណ្តុះបណ្តាលការងារដល់អ្នកសំភាសន៍ ។

អ្នកសំភាសន៍ម្នាក់គួររាប់រងអ្នកឆ្លើយតប 50 នាក់ ហើយនឹងធ្វើសម្ភាសន៍ជាមួយអ្នកឆ្លើយតបបាន 5 នាក់ ក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ការបង្កើតក្រុមព្រមទាំងតួនាទីរបស់អ្នកសំរបស់រូល និង ជាប្រធានក្រុម ព្រមទាំងអ្នក សំភាសន៍ ថានឹងបង្ហាញក្នុង រូបភាព 3.2 ។

(3) ការជ្រើសរើសអ្នកឆ្លើយតប

ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងចំនួនអ្នកឆ្លើយតប (មានសំណាក ពីរ បី ក្នុងមួយភូមិ¹) សំណាកគួរតែត្រូវធ្វើ ឡើងដោយប្រុងប្រយ័ត្នកុំឱ្យមានលំអៀង ។ ប្រការត្រឹមត្រូវដើម្បីជ្រើសរើសសំណាក គ្រួសារដោយយោងទៅ លើលទ្ធផលនៃការស្ថាបនាស្នងតាមឃុំ ក៏ប៉ុន្តែគួរតែជ្រើសរើសការរៀបចំតាមលំដាប់ អក្សរឱ្យបានច្បាស់លាស់ដូច ជាគ្រួសារអ្នកមាន គ្រួសារអ្នកក្រ មេគ្រួសារជាស្ត្រីមេម៉ាយ ។ល។

3.4 ការចងក្រងទិន្នន័យ

លទ្ធផលនៃការស្ថាបនាស្នងសេដ្ឋកិច្ចសង្គម គួរតែត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ និង ចងក្រងក្នុងទម្រង់មួយដែល មានប្រភពព័ត៌មានផ្សេងៗពីគ្នា គឺការបោះពុម្ពផ្សាយស្ថិតិ និង លទ្ធផលស្ថាបនាស្នងគ្រួសារ និង ជាជំនួយសំរាប់ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គមក្នុងតំបន់គោលដៅ ។

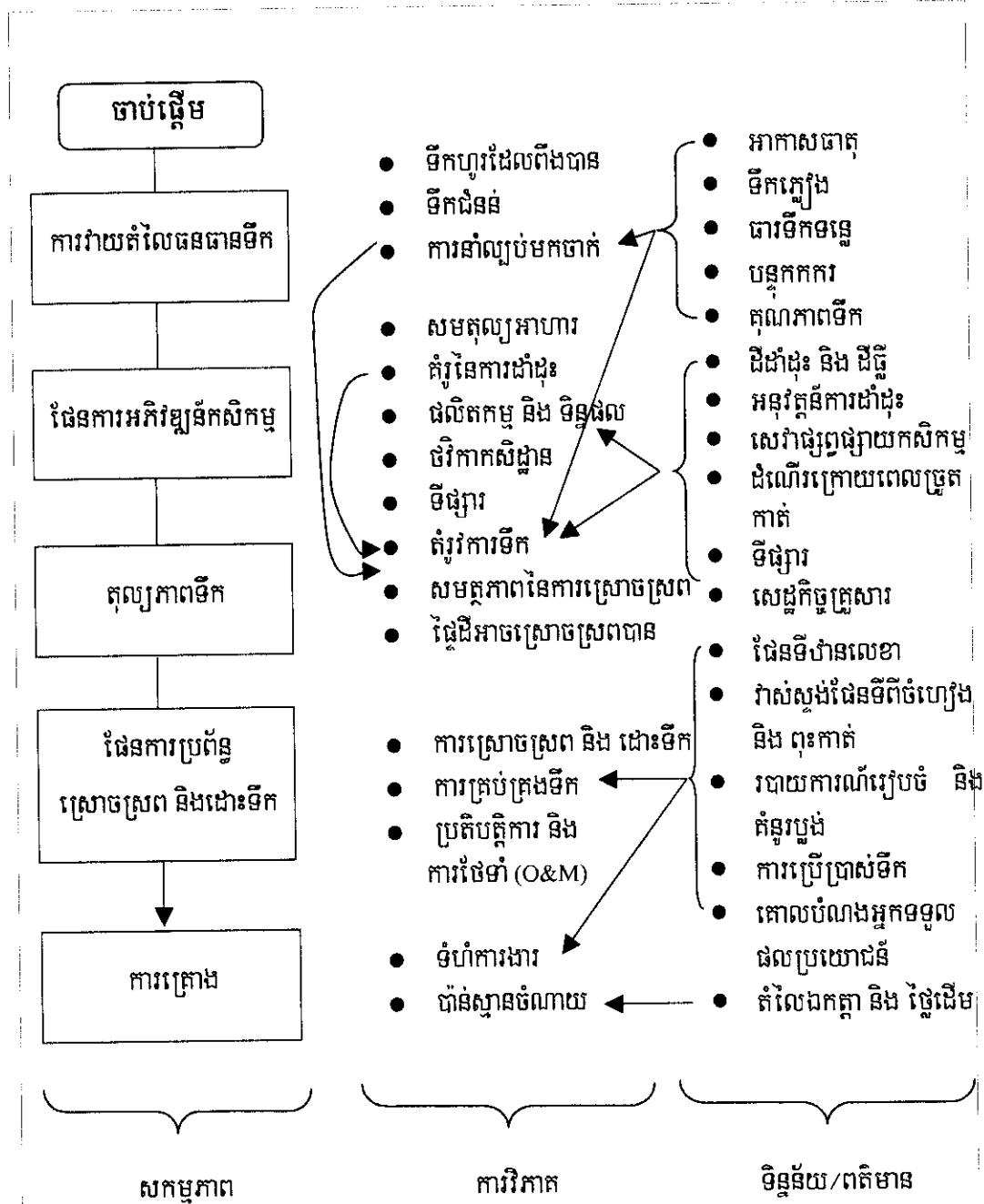
សំណាកទម្រង់សំរាប់ចងក្រងការស្ថាបនាស្នងគ្រួសារ និង បង្ហាញ ក្នុងទម្រង់ 4 ក្នុងតារាងភ្ជាប់ 1 ។

¹ ក្នុងភូមិមួយមានគ្រួសារពី 1 ដល់ 3767

ជំពូក 4 កសិកម្ម

4.1 ទិន្នន័យ និង ព័ត៌មានដែលត្រូវការ

ផែនការស្រោចស្រព និង ដោះទឹកនឹងត្រូវរៀបចំយ៉ាងជាក់លាក់ដោយឈរលើមូលដ្ឋានផែនការអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មដូចបង្ហាញខាងក្រោម :

រូបភាព ទិន្នន័យ/ព័ត៌មានដែលត្រូវការសំរាប់អភិវឌ្ឍន៍ការស្រោចស្រព

ចំពោះតំបន់ស្រោចស្រពធំៗប្រការចាំបាច់ គឺត្រូវគិតពីតុល្យភាពស្បៀងក្នុង/ជុំវិញតំបន់តំបន់ ។

ឧទាហរណ៍ ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពខ្នាតធំនៅតំបន់ខ្លះខាតស្បៀងដែលនឹងត្រូវកែលម្អយ៉ាងខ្លាំងក្លា លើកិច្ចការប្រើប្រាស់ខ្លួនឯង និង ជីវភាពប្រជាជន នៅពេលដែលផលស្រូវលើសពីសេចក្តីត្រូវការការ អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពនឹងបង្កើនប្រាក់ចំណូលរបស់កសិករ ។ ក្នុងករណីនេះត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ពី ទិដ្ឋភាពទិដ្ឋភាព និង ការប៉ះពាល់ដល់តំបន់នៅជុំវិញផង ។

ចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពខ្នាតតូច និង មធ្យម ជាពិសេសចំពោះតំបន់ការស្តារ និង សាងសង់ឡើងវិញ ដាំដុះកំប៉ុបចុប្បន្ន និង គោលបំណងរបស់កសិករ ម៉្យាងវិញទៀតដំណាំណាដែលតែចូលចិត្ត ជាងគេត្រូវតែត្រូវធ្វើតាមគំរូដាំដុះបានស្នើឡើង ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការណែនាំបង្ហាញពីដំណាំដែល មានតំលៃខ្ពស់ដែលកសិករមិនធ្លាប់ស្គាល់ ប៉ុន្តែអាចធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងប្រាក់ចំណូលរបស់ពួកគាត់ ដីដាំដំណាំ និង ទំហំដីសមស្របសំរាប់ដាំដំណាំ ជំនាញដាំដុះរបស់កសិករ សេវាទ្រទ្រង់បច្ចុប្បន្នដែលអាចរកបាន និង ទុន ចំណាយកសិកម្ម ដូចជាការកែលម្អជីវិតជាតិ ។ ល ។ ក៏គួរតែយកចិត្តទុកដាក់ផងដែរ ។

ព័ត៌មាន និង ទិន្នន័យភាគច្រើនអំពីកសិកម្ម និង ការអនុវត្តន៍ការដាំដុះគួរតែត្រូវបានប្រមូលក្នុងតំបន់ គោលដៅដោយការធ្វើសម្ភាសន៍ ឬ ក៏តាមរយៈការស្ទាបស្ទង់មតិសាធារណៈជនផងដែរ ។ ទំរង់ 5 ក្នុងតារាងភ្ជាប់ 1 គឺជាតារាងគំរូនៃការស្ទាបស្ទង់ដែលអាចយកទៅប្រើដូចជាបញ្ជីសំនួរ ។

4.2 ដីដាំដុះ និង ទំហំដីធ្លី

4.2.1 ក្រុមដី និង ដីដាំដុះ

ដីដាំដុះក្នុងតំបន់ផលិតស្រូវត្រូវបានបែងចែកជា 10 ក្រុមដោយ "ចំណាត់ថ្នាក់ដីដាំដុះនៅកម្ពុជា" (CASC) ដែលធ្វើដោយកម្មវិធីកម្ពុជា អ៊ីរអូស្ត្រាលី (CIAP) ក្នុងឆ្នាំ 1999 ។ តំបន់បានផ្តល់ផែនទីដីដាំដុះ ទូទាំងប្រទេស (1:900.000) និង សំរាប់ខេត្តមួយចំនួន (1:50.000) ដែលអាចរកបាននៅក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ (MAFF) ។ សេចក្តីលំអិតរបស់ក្រុមដីដាំដុះនឹងបង្ហាញនៅក្នុង "ដីប្រើប្រាស់សំរាប់ ផលិតកម្មស្រូវនៅកម្ពុជា កូនខ្នាតសំរាប់សំគាល់អត្តសញ្ញាណកម្ម និង គ្រប់គ្រងដី" នឹងមានសង្ខេបនៅក្នុង តារាង 4-1 ។

ការវាស់ស្ទង់ដីគួរធ្វើសំរាប់ការសិក្សាលំអិត ឬ ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពថ្មី ។ ចំនួនទីតាំង សំណាកវាអាស្រ័យទៅលើការបែងចែកដីដាំដុះ ដែលនឹងអាចបញ្ជាក់នៅក្នុងក្រុមដីដែលបានរៀបរាប់ ខាងលើ ។

ចំពោះសំណាកដីត្រូវយកពីរ ឬ បីរណ្តៅក្នុងដីមួយក្រុម ។ ទំហំរណ្តៅសំណាកដីគួរតែមានទំហំ 1មx1មx1ម ហើយសំណាកដីនោះគួរតែយកពីស្រទាប់នីមួយៗ ។ រូបថត និង គំនូសប្រាងរបស់ស្រទាប់ ដីបរិច្ឆេទពីរណ្តៅវិភាគនីមួយៗ ។ ក្រោយពេលការយកសំណាកដីហើយសំណាកដីហើយនឹងត្រូវជ្រើសរើស

ប្រសិនបើដីទាំងនោះស្ថិតនៅក្រុមតែមួយ ។ សំណាកដីកុំរំដែលជ្រើសរើសហើយត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ទីរពិសោធន៍សំរាប់ត្រួតពិនិត្យទៅតាមមុខការជាបន្តបន្ទាប់ :

- ដង់ស៊ីតេរបស់ដីជាដុំ
- វិភាគទំហំប៉ារ៉ាភាគ (បំណែកតូចៗ)
- pH
- បន្ទុកអគ្គិសនី (EC)
- នីត្រូហ្សែនសរុប (T-N)
- អាម៉ូញ៉ូម នីត្រូហ្សែន (NH₄-N)
- នីត្រាត-នីត្រូហ្សែន (NO₃-N)
- ហ្វូសហ្វាតសរុប (T-P)
- ហ្វូសហ្វាតដែលអាចមាន (Av-P)
- បណ្តុរការចុង (Ca Mg K Na)
- កំរិតបណ្តុរការចុង (CEC)
- កំរិតសំណើម

4.2.2 ដីដែលអាចដាំដំណាំបាន

ដីដែលអាចដាំដុះសំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងកសិកម្ម ត្រូវបានកំណត់ដោយឈរលើមូលដ្ឋានផ្ទៃដីដាំដុះ ។ ដីដែលសមស្របនឹងដំណាំត្រូវបានសង្ខេបដូចខាងក្រោម :

តារាង ដីដាំដុះ និង ដំណាំដែលអាចដាំបាន

ក្រុមដីដាំដុះ		ដំណាំ		ផលិតភាព
ទូទៅ	CASC	រដូវវស្សា	រដូវប្រាំង	
ដីល្បាប់ទន្លេ/ដីល្បាប់ពីតំបន់ខ្ពស់	ដីក្រៃខ្មៅ	ស្រែ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	ស្រូវ, ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ, បន្លែ	ទាប
	ដីប្រទះឡាង	ស្រែ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	ស្រូវ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	ទាប-មធ្យម
	ដីបាកាស	ស្រូវ	ស្រូវ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	មធ្យម
	ដីគោកត្រប់	ស្រូវ	ស្រូវ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	មធ្យម
	ដីទួលសំរោង	ស្រូវ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	ស្រូវ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	ខ្ពស់
ដីល្បាប់ទន្លេថ្មីៗ	ដីក្រវែនស្វាយ	ស្រូវ ឬ មានទឹកជំនន់	ស្រូវ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	មធ្យម-ខ្ពស់
	ដីក្បាលពោធិ៍	មានទឹកជំនន់	ស្រូវ	ខ្ពស់
	ដីក្រគរ	មានទឹកជំនន់	ស្រូវ	ខ្ពស់
ដីដែលនៅសល់ដោយធាតុអាកាស	ដីឡាបាសស្បែក	ស្រូវ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	ស្រូវ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	មធ្យម-ខ្ពស់
	ដីកំពង់ស្បែក	ស្រូវ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	ស្រូវ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ បន្លែ	មធ្យម-ខ្ពស់

សំគាល់ : CASC : " ចំណាត់ថ្នាក់ដីដាំដុះនៅកម្ពុជា "

4.2.3 ការប្រើប្រាស់ដី

ការប្រើប្រាស់ដីសំរាប់ដាំដំណាំគឺជាព័ត៌មានដ៏មានសារៈសំខាន់សំរាប់ផែនការកសិកម្ម ។ ការប្រើប្រាស់ទំហំដីធ្លី (ផ្ទៃក្រឡា) ត្រូវតែត្រូវបានបញ្ជាក់សំរាប់ប្រភេទជាបន្តបន្ទាប់ :

1. ដីដាំដុះ (ផ្ទៃក្រឡាដាំដុះ)
  - 1.1 ដីស្រែ
  - 1.2 ដំណាំផ្សេងៗ
2. ដីព្រៃគុម្ពោតចុះចូលព្រៃឈើ ភ្នំ
3. ដីលំនៅដ្ឋាន និង ដីតំបន់សំណង់អាគារ
4. ដីផ្សេងៗ (ផ្លូវថ្នល់ ស្រះ ប្រឡាយ អាងទឹក ។ ល។)

4.2.4 សិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី និង ទំហំដីកាន់កាប់

យោងទៅលើច្បាប់ដីដែលបានប្រកាសប្រើក្នុងឆ្នាំ 1992 បានចែងថាដីទាំងឡាយ គឺជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋាភិបាលហើយកសិករមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីទាំងនោះ ។

ដើម្បីរៀបចំផែនការកសិកម្ម ឬ ផែនការស្រោចស្រពអោយបានជាក់លាក់ប្រការសំខាន់នោះ គឺត្រូវយល់អោយបានច្បាស់អំពីសិទ្ធិកាន់កាប់ដីទាំងនោះ ។ ជាញឹកញាប់រចនាសម្ព័ន្ធ និង ស្ថាប័នរបស់រដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋានបានប៉ះពាល់ដល់ការកាន់កាប់ដី និង បញ្ជូនត្រឡប់មកវិញ ។ ចំនួនផ្ទៃក្រឡា និង ភាគរយគួរតែត្រូវបញ្ជាក់នៅប្រភេទជាបន្តបន្ទាប់ :

- ម្ចាស់ដី (គ្រួសារដែលដាំដុះលើដីផ្ទាល់ខ្លួន)
- កសិករជួលដីគេ (គ្រួសារដែលដាំដុះលើដីជួល)
- កសិករម្ចាស់ដី និង ជួលដីគេ (គ្រួសារដែលដាំដុះលើដីខ្លួនឯងផង និង ដាំដុះលើដីដែលជួលគេផង) និង
- ពលករកសិកម្ម (គ្រួសារដែលគ្មានដីផ្ទាល់ខ្លួនហើយធ្វើការដោយលក់កំលាំងពលកម្ម)

ទំហំដីកាន់កាប់ក៏ជាកត្តាសំខាន់ដែរសំរាប់ផែនការកសិកម្ម ។ យោងលើទំហំដីដែលកាន់កាប់ការណែនាំអោយមានតុល្យភាពរវាងការធ្វើស្រែប្រើគ្រឿងយន្តកសិកម្ម និង ធ្វើស្រែប្រើកំលាំងពលកម្ម ដែលបញ្ហានេះគួរតែពិចារណាឱ្យបានដិតដល់ផងដែរ ។ ព័ត៌មានជាបន្តបន្ទាប់គួរតែត្រូវបានប្រមូល និង ចងក្រងលើទំហំដីដែលកាន់កាប់ :

- មធ្យមភាគ ឬ ទំហំដីកាន់កាប់ (ហ.ត/គ្រួសារ)
- ទំហំដីកសិដ្ឋានអតិបរមា (ហ.ត/គ្រួសារ) និង
- ទំហំដីកសិដ្ឋានអប្បបរមា (ហ.ត/គ្រួសារ) ។

ក្នុងករណីដែលទំហំដីកាន់កាប់មានការខុសគ្នាច្រើននៅតាមទីកន្លែង (ភូមិ ឃុំ ។ ល។) ទំហំដីកាន់កាប់អាចនឹងបង្ហាញក្នុងលំដាប់ពិតប្រាកដ (Ex : xx-yy ហ.ត/គ្រួសារ) ។

4.3 ការអនុវត្តន៍ការដាំដុះ

4.3.1 គំរូនៃការដាំដុះ និង ផលិតកម្ម

(1) ដំណាំគំរូបច្ចុប្បន្ន

ដំណាំគំរូគួររាប់បញ្ចូលព័ត៌មានជាបន្តបន្ទាប់ដែលបានបង្ហាញដូចជា :

- ឈ្មោះដំណាំដែលបានដាំ
- ផ្ទៃដីដែលបានដាំដំណាំនីមួយៗ
- រដូវលូតលាស់ និង ព្រឹត្តិការណ៍ដាំដុះ

ត្រូវកំណត់សំគាល់ពីផ្ទៃដីសរុបដែលជាន់គ្នាជាមួយផ្ទៃដីដាំដុះនៅក្នុងដីប្រើប្រាស់ ។ ការដាំដំណាំគំរូ និង បង្ហាញក្នុងរូបភាព 4-1 ។

ព័ត៌មានជាមូលដ្ឋានសំរាប់ផលិតដំណាំគំរូបច្ចុប្បន្ន អាចទទួលបានពីស្ថិតិ DAFF និង ការធ្វើសម្ភាសន៍ ។ សំរាប់គំរោងស្រោចស្រពខ្នាតតូច (200ហិ.ត ឬ តិចជាង) គ្រាន់តែពីរ បីភូមិត្រប់គ្រាន់ហើយការធ្វើសំភាស ជាមួយមេភូមិ គឺជាវិធីល្អបំផុតសំរាប់ដឹងពីដីប្រើប្រាស់ក្នុងភូមិ ។ បន្ទាប់មកគួរជ្រើសរើសកសិករមួយចំនួននៅ អនុភូមិ (ក្រុម) ដើម្បីទទួលព័ត៌មានពីដំណាំគំរូ ។

ជាទូទៅស្រូវបានចែកជាបីប្រភេទ: i) ស្រូវស្រាល (ពូជទិន្នផលខ្ពស់ ii) ស្រូវកណ្តាល (ពូជក្នុងស្រុក) និង iii) ស្រូវធ្ងន់ (ពូជក្នុងស្រុក) ។

ចំពោះ“ដំណាំផ្សេងៗ” ក្នុងការប្រើប្រាស់ដីផ្ទៃដីដាំដុះ និង រយៈពេលរបស់ : i) ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ (មិនមែនជាស្រូវហើយដាំដុះក្នុងស្រែនៅរដូវប្រាំង) ii) ដំណាំចំការ (ដំណាំដែលមិនដាំក្នុងដីស្រែ) iii) ដំណាំដែលរស់ឡើងវិញរាល់ឆ្នាំ និង iv) ដំណាំហូបផ្លែនិងត្រូវបានបញ្ជាក់ ។

ដំណាំណាដែលកសិករចូលចិត្ត គួរតែត្រូវបញ្ជាក់នៅពេលដែលធ្វើសម្ភាសន៍ ។ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ប្រជាកសិករចូលចិត្តធ្វើស្រូវកណ្តាល និង ស្រូវធ្ងន់ (ពូជក្នុងស្រុក) ពីព្រោះតែ“រសជាតិ”របស់វាហើយទោះ បីជាទិន្នផលទាបជាងពូជដទៃទៀតក៏ដោយ ។ ការជ្រើសរើសរបស់កសិករ គួរតែយកមកអនុវត្តតាមដែរក្នុង ដំណាំគំរូដែលបានស្នើ ។

(2) ផលិតកម្ម និង ទិន្នផល

ផលិតកម្ម និង ទិន្នផលរបស់ដំណាំនីមួយៗដែលបានដាំដុះបច្ចុប្បន្នគួរតែបញ្ជាក់ ។ ប្រសិនបើកសិករ មួយចំនួនមិនដែលស្គាល់ឯកត្តារបស់មាឌ (ម³) និង ទំងន់ (ត.ក) យកល្អត្រូវសួរពួកគាត់ថា “តើអ្នកច្រូតកាត់ ស្រូវបានប៉ុន្មានកញ៉ៅ (ឬ បាវ) ពីស្រែ ?” ។

ផលិតកម្ម និង ទិន្នផល គួរតែបញ្ជាក់ទៅតាមរដូវដោយយោងទៅលើដំណាំគំរូ ។

4.3.2 ទុនចំណាយកសិកម្ម

ទុនចំណាយកសិកម្មមាន : i) ពូជ ii) ដី iii) ថ្នាំគីមីដូចជាថ្នាំសំលាប់សត្វល្អិត ។ ការប្រើប្រាស់ ពូជតាមពូជដំណាំ (គ.ក/ហ.ត) កំរិតនៃការប្រើដី និង ថ្នាំគីមីតាមប្រភេទ (គ.ក/ហ.ត) គួរតែត្រូវបាន បញ្ជាក់ ។ តំលៃសំភារៈនៃទុនទាំងអស់នោះក៏គួរតែបញ្ជាក់នៅទិដ្ឋភាពដែលជិតបំផុត (វិស័យឯកជន) និង អ្នក ផ្គត់ផ្គង់ដែលទ្រទ្រង់ដោយរដ្ឋាភិបាលប្រសិនបើមាន ។

4.3.3 អនុវត្តន៍ការដាំដុះ

មុខការជាបន្តបន្ទាប់គួរតែបញ្ជាក់នៅក្នុងការអនុវត្តន៍ការដាំដុះ :

- ពលកម្មការរៀបចំដី ការដកស្ទូង និង ច្រូតកាត់តាមប្រភេទពលកម្ម (ជួល ឬ គ្រួសារ)
- ចំនួនសត្វពាហនៈសំរាប់ភ្ជួររាស់
- គ្រឿងយន្តកសិកម្ម ឧបករណ៍សំរាប់រៀបចំដាំដំណាំ ប្រដាប់ប្រដារធ្វើស្រែ ។
- របៀបរៀបចំដីដកស្ទូង និង ច្រូតកាត់
- ការដាក់ដី និង ថ្នាំគីមី (តាមបរិមាណ និង ពេលវេលាកំណត់)
- ការដកស្មៅ
- ការកំចាត់សត្វចង្រៃ និង
- ការស្រោចស្រព ស្រោចទឹក

4.3.4 បសុសត្វ

បសុសត្វ គឺជាប្រភពចំណូលដ៏ធំបំផុតសំរាប់គ្រួសារកសិករជាច្រើន ។ ចំនួនបសុសត្វជាញឹកញាប់បាន ផ្តល់នូវលំដាប់កំរិតប្រាក់ចំណូលរបស់គ្រួសារកសិករ ។ គ្រួសារកសិករក្រីក្រភាគច្រើនមិនអាចផលិតស្រូវ អោយបានគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនបានឡើយ ពួកគាត់ត្រូវលក់ស្រូវដែលច្រូតកាត់បានដើម្បីយក ប្រាក់ទៅទិញសំភារៈចាំបាច់ប្រចាំថ្ងៃដូចជា សំលៀកបំពាក់ ថ្នាំពេទ្យ ការសិក្សា ឧស ។ ល ។

ព័ត៌មានជាបន្តបន្ទាប់គួរតែប្រមូលបានអំពីបសុសត្វមាន :

- ចំនួនបសុសត្វតាមប្រភេទ (ក្បាល/គ្រួសារ)
- រយៈពេលចិញ្ចឹមតាមប្រភេទ (ខែ)
- តំលៃទិញតាមប្រភេទ (រៀល/ក្បាល)
- តំលៃលក់តាមប្រភេទ (រៀល/ក្បាល)

- វិធីកម្មចំណី
- ការអោយចំណីតាមប្រភេទ (គ.ក/ក្បាល)
- តំលៃចំណីសត្វក្នុងមួយខែ (រៀល/ខែ)

4.4 សេវាកម្មផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

សេវាទ្រទ្រង់កសិកម្ម ដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម ។ សេវាដែលអាចរកបានគួរតែបញ្ជាក់ អោយបានច្បាស់មុនពេលអនុវត្តន៍ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីស្នើសុំសេវាទ្រទ្រង់ដែលត្រូវការ ។

សេវាផ្សព្វផ្សាយមាន : i) ណែនាំអំពីដំណាំ និង ការគ្រប់គ្រងកសិដ្ឋាន (បច្ចេកទេសទ្រទ្រង់កសិកម្ម) និង ii) សេវាឥណទាន ។ ព័ត៌មានជាបន្តបន្ទាប់គួរតែបញ្ជាក់នៅតំបន់ស្នើសុំ :

- ការចាត់តាំង និង មុខងាររបស់ MAFF (DAFF) ខេត្តទៅលើសេវាផ្សព្វផ្សាយ ។
- ចំនួនបុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយ និង ឯកទេសរបស់ពួកគេដែលទទួលបានក្នុងតំបន់ (នឹងត្រូវបញ្ជាក់នៅ DAFF)
- សកម្មភាព និង ភាពញឹកញាប់ ឬ តារាងពេលវេលានៃការចុះមើលស្រែដោយបុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយ (នឹងត្រូវបញ្ជាក់នូវ DAFF)
- សកម្មភាព និង ភាពញឹកញាប់នៃការចុះមើលស្រែរបស់បុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយ (នឹងត្រូវបញ្ជាក់នៅក្នុងតំបន់តំរោង)
- សេវាឥណទានដែលអាចរកបានទាំងឯកជនទាំងសាធារណៈ និង តំបន់ផ្សេងៗ (ដូចជា NGO) និង លក្ខខណ្ឌរបស់ពួកគេ (អណិត្តសង អត្រាការប្រាក់ ។ ល ។)
- ការផ្សព្វផ្សាយដែលរំពឹងទុកដោយកសិករ (នឹងត្រូវបញ្ជាក់នៅក្នុងតំបន់តំរោង) និង
- តំរោងដទៃទៀត និង/ឬ កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយដោយ NGO និង IOs ។

4.5 ក្រោយពេលការច្រូតកាត់ និង នីផ្សារ

4.5.1 ក្រោយពេលការច្រូតកាត់

ដំណើរការក្រោយពេលច្រូតកាត់ត្រូវធ្វើជាពីរដំណាក់កាល គឺដំណាក់កាលរបស់អ្នកផលិត និង ដំណាក់កាលចែកចាយ ។ ការច្រូតកាត់ និង ការបោកបែន ការហាលថ្ងៃ និង ការទុកដាក់ត្រូវធ្វើដោយអ្នកផលិត ហើយការកិនស្រូវជាទូទៅត្រូវធ្វើដោយឈ្មួញកណ្តាល អ្នកលក់ដុំ និង អ្នកលក់រាយ ។ ចំណាយសំរាប់កែច្នៃ និង ចំណាយផ្សេងៗបានប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់នៅនឹងថ្លៃលក់កសិផលនៅនឹងកន្លែង ហើយបច្ចុប្បន្នប្រព័ន្ធនៃដំណើរការច្រូតកាត់គួរតែយល់អោយបានច្បាស់ដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូលសំរាប់កសិករ ។ ចំណុចការជាបន្តបន្ទាប់នឹងត្រូវបញ្ជាក់ពីបញ្ហាក្រោយពេលច្រូតកាត់មានដូចជា :

- វិធីច្រូតកាត់ និង បោកបែន
- ផ្ទៃបោកបែន
- ការបាត់បង់ពេលច្រូតកាត់ និង បោកបែន
- វិធីហាលស្រូវ
- ការទុកដាក់ដែលអាចរកបាន
- ការបាត់បង់ពេលទុកដាក់
- ផ្នែកស្រូវ និង
- បញ្ហាលើដំណើរការក្រោយពេលច្រូតកាត់

4.5.2 ទីផ្សារ

បណ្តាញទីផ្សារគួរតែបញ្ជាក់សំរាប់ដំណាំនីមួយៗ ជាពិសេសសំរាប់ដំណាំ និង បន្លែដែលស្នើឡើងថ្មី ។ មុខការជាបន្តបន្ទាប់នឹងត្រូវបញ្ជាក់អំពីទីផ្សារ :

- ផ្ទៃលក់កសិផលនៅនឹងកន្លែងរបស់ផលិតផលនីមួយៗ
- ផ្សារនៅជិតបំផុតទៅតាមផលិតផល រួមទាំងបសុសត្វ និង
- ចំណាយដឹកជញ្ជូនទៅផ្សារជិតបំផុត

4.6 សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម

4.6.1 ថវិកាដំណាំ

ថវិកាដំណាំ ជាគោលនៅតំបន់ដែលបានកំណត់ គួរតែត្រូវបានបង្ហាញដូច្នោះថាគោលដៅរបស់ផែនការកសិកម្ម នឹងត្រូវបានរៀបចំដោយត្រឹមត្រូវ ។ ថវិកាដំណាំមាន : i) ចំណូលដុល (តំលៃផលិតផល) ii) ចំណាយផលិតកម្ម (ពូជ ដី ទុនផ្សេងៗ កំលាំងពលកម្ម សត្វអូសទាញ គ្រឿងម៉ាស៊ីន ។ល។ និង iii) ប្រាក់ចំណេញ ។

ចំណាយផលិតកម្មអាចប៉ាន់ស្មានបានដោយយោងទៅលើទិន្នន័យអំពីទុនចំណាយកសិកម្ម (អនុផ្នែក 4.3.2) និង អនុវត្តន៍ការដាំដុះ (អនុផ្នែក 4.3.3) ។ ចំណូលដុលអាចប៉ាន់ស្មានបានពីមធ្យមភាគផលិតកម្ម និង តំលៃនៅកសិដ្ឋាន(អនុផ្នែក 4.3.2) ។ ថវិកាដំណាំនឹងមានសង្ខេបនៅក្នុងតារាងតុល្យការដែលជាកំរិតផ្តល់អោយក្នុងតារាង 4.2 ។ លក្ខខ័ណ្ឌ និង ការកំណត់របស់ការប៉ាន់ស្មាននឹងរៀបរាប់យ៉ាងច្បាស់លាស់ក្នុងតារាងតុល្យការ ។

4.6.2 សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ

កំរិតជីវភាពគ្រួសារអាចវិភាគតាមរយៈប្រាក់ចំណូល និង ប្រាក់ចំណាយ ។ ប្រាក់ចំណូលតិចតួចសំរាប់គ្រួសារក្រីក្រ ហើយប្រាក់ចំណាយសំរាប់ទិញសំភារៈប្រើប្រាស់សំរាប់ការរស់នៅរបស់ពួកគេ ក៏តិចតួចដែរ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតនៅពេលកំរិតជីវភាពត្រូវបានកែលម្អ ការចំណាយសំរាប់ជីវភាព ក៏នឹងកើនឡើងដែរ ។ ដូច្នេះសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារនឹងត្រូវបានរៀបចំដាច់ដាច់ដោយសំរាប់វាយតម្លៃការចំណាយរបស់គំរោង ។

ចំពោះការវាយតម្លៃនេះ ការស្ថាបនាស្នង់ពីការផ្លាស់ប្តូររបស់សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារមុន និង ក្រោយគំរោងត្រូវតែត្រូវបានអនុវត្ត ។ ការវាយតម្លៃជនបទរហ័ស (RRA យោងទៅជំពូក 19 "ផែនការចូលរួម") គឺជាវិធីដ៏សក្តិសមសំរាប់ការស្ថាបនាស្នង់ ។ ចំពោះប្រាក់ចំណូល និង ចំណាយផលិតផលសំរាប់ប្រើប្រាស់ត្រូវប្តូរជាតំលៃទឹកប្រាក់សំរាប់ប្រាក់ចំណូល និង ចំណាយ ។ ប្រាក់ចំណូល និង ចំណាយផលិតផលសំរាប់ប្រើប្រាស់ត្រូវប្តូរជាតំលៃទឹកប្រាក់ និង ចំណាយ ។ ប្រាក់ចំណូល និង ចំណាយនឹងមានកត្តាមួយចំនួនជាបន្តបន្ទាប់ :

តារាង កត្តាចំណែកចំណូល និង ចំណាយ

កត្តា		រាយសេចក្តី
ចំណូលដុល	ចំណូលកសិកម្ម	ស្រូវ (សាច់ប្រាក់តាមប្រភេទ) បសុសត្វ ( ) បន្លែ ( ) ផ្លែឈើ ( )
	ចំណូលក្រៅកសិដ្ឋាន	ពលកម្មនៅកសិដ្ឋាន (រួមទាំងពលកម្មប្រវាស់គ្នាបណ្តោះអាសន្ន) ពលកម្មក្រៅកសិដ្ឋាន (រួមទាំងពលកម្មប្រវាស់គ្នាបណ្តោះអាសន្ន) លក់ផលបានព្រៃឈើដែលកើតឯង (ឧស ឈើអារ ។ល។) ជំនួញឯកជន បៀវត្ស (អចិន្ត្រៃយ៍ កុងត្រា ។ល។) ផ្សេងៗ
	បំណុល និង កម្ចី	សាច់ប្រាក់ តាមប្រភេទ (ស្រូវ, ជ្រូក ។ល។)
ចំណាយដុល	ចំណាយផលិតកម្ម	ពូជ ថ្នាំគីមី ពលកម្ម (គ្រួសារ ជួល) ស្មុត្តអូសទាញ (គ្រួសារ ជួល) ម៉ាស៊ីន ថ្លៃទឹក (ISF) ទំហំតូចបន្តិច ប្រេងឥន្ធនៈ ផ្សេងៗ
	ចំណាយសំរាប់ជីវភាព	ថែរក្សាសុខភាព សំលៀកបំពាក់ ការសិក្សា ការដឹកជញ្ជូន អាហារ (ភ្នំបារមីចំបាប់) អាហារផ្សេងៗ (មិនចាំបាច់ តែ ថ្នាំជក់ ។ល។) ប្រេងឥន្ធនៈ ពន្ធដារ ផ្សេងៗ
	វិនិយោគទុន	សាច់ប្រាក់ តាមប្រភេទ (ស្រូវ ជ្រូក ។ល។)
ការសន្សំប្រាក់		សាច់ប្រាក់ តាមប្រភេទ (ស្រូវ ជ្រូក ។ល។)